

1

2 *CDA-verkiezingsprogramma 2019-2023 (CONCEPT)*

3

4 *Noord-Holland*

5 *Nieuwe Hoogte*

6 **Programmacommissie**

7 Dennis Heijnen (voorzitter)

8 Elaine Vlaming-Kroon (lid)

9 Marleen Sanderse (lid)

10 Marc Wit (lid)

11 Mezeker Semere (lid)

12 Daan Versteeg (lid namens het dagelijks bestuur)

13 Renate Wijmenga (secretaris)

14

15 **Met dank aan**

16 Alle partijen die input hebben aangeleverd: Amsterdamse Federatie Woningbouwcorporaties, ANWB,

17 Bouwend Nederland (Regio Randstad Noord), Bouwend NL, Burgerinitiatiefgroep Dreigend

18 Woningtekort, Connexxion, Economisch Forum Holland boven Amsterdam, Erfgoedvereniging Bond

19 Heemschut, Fietzersbond kerngroep Noord-Holland, Jagersvereniging NH, LSBO HK, LTO Glaskracht,

20 LTO Noord-Holland, LTO, Natuur en Milieufederatie Noord-Holland, Ontwikkelingsbedrijf NHN,

21 ProBiblio, Recron, ROCOV, Royal FloraHolland, Schiphol, Sportservice, UNETO-VNI, Vereniging

22 Kleine Kernen, VNO NCW West, Zeehaven IJmuiden en alle betrokken CDA-leden in Noord-Holland.

23	Inhoudsopgave	
24	Voorwoord van de lijsttrekker	5
25	Wonen en landschap	7
26	Woningbouwlocaties.....	7
27	Snellere procedures voor sneller bouwen.....	8
28	Plannen voor woningbouw	8
29	CDA ondersteunt tijdelijke woningbouw	8
30	Kleine kernen	8
31	Verduurzaming woningbouw.....	8
32	Geen verdere bebouwing van de Noord-Hollandse Kust	9
33	Huisvesting arbeidsmigranten	9
34	Amsterdam Wetlands	9
35	Omgevingsvisie	9
36	Afweging in beschermingsregimes.....	9
37	Economie, duurzaamheid en toerisme	11
38	Succesvol ondernemerschap: provincie als kenniscentrum voor 'Best Practices'	11
39	Duurzame economie.....	11
40	Ondersteuning van op het bedrijfsleven gericht onderwijs	11
41	Zeehavens	12
42	Herstructurering bedrijventerreinen en winkelcentra.....	12
43	Herstructurering recreatieparken.....	12
44	Blijvend voorstander Onderzoeksreactor Petten.....	12
45	Duurzame energie	12
46	Dekkend, veilig netwerk voor internet.....	13
47	Toerisme als economische kans	13
48	Genieten van het water.....	13
49	Recreatieschappen.....	14
50	Schiphol.....	15
51	Mobiliteit	16
52	Flexibel en snel openbaar vervoer	16
53	Transportsector	16
54	Proactieve rol provincie voor duurzaam samenleven.....	17
55	Fietsen en wandelen.....	17
56	Blijvend investeren in provinciale infrastructuur	17
57	Landbouw, Natuur en Milieu.....	19
58	Ruimte voor ontwikkeling	19
59	Glastuinbouw en synergie.....	19
60	Leegstaande bedrijfsgebouwen en stolpen	19
61	Stimulerende en ondersteunende rol provincie voor innovatie en duurzaamheid	20

62	Streekproducten	20
63	Natuur, flora en fauna	20
64	Vrijwilligers in het groen	21
65	Biodiversiteit	21
66	Pachtbeleid	21
67	Meedenken met de visserij voor innovatie en verduurzaming	21
68	Waterbeheer en klimaatadaptatie	22
69	Bodemdaling: aanpakken met bestuurlijke partners	22
70	Onderwijs en arbeidsmarkt in de agrarische sector	22
71	Asbestdaken.....	23
72	Cultuur.....	24
73	Cultuureducatie: ook steun na 2020.....	24
74	Kenniscentrum voor cultuur	24
75	Jeugdparticipatie	24
76	Mediafonds.....	25
77	Bibliotheken.....	25
78	Een leven lang bewegen.....	25
79	Diversifiëring sponsoringbeleid	25
80	Financiën en bestuur.....	26
81	Bestuurscultuur.....	26
82	Financieel beleid.....	26
83	Laagste opcenten	26
84	Duurzaam en evenwichtig inkopen en aanbesteden.....	26
85	Nauwe samenwerking met andere provincies	27
86	Controle financiën en bestuurbaarheid gemeenten	27
87	Europa	27
88	Regio Alkmaar	28
89	Amstelland-Meerlanden	29
90	Amsterdam	30
91	IJmond.....	31
92	Gooi- en Vechtstreek	32
93	Kop van Noord-Holland.....	33
94	West-Friesland.....	34
95	Zaanstreek-Waterland.....	35
96	Zuid-Kennemerland	36
97		
98		

99 *Voorwoord van de lijsttrekker*

100

101 Beste lezer,

102

103 Voor u ligt het CDA-verkiezingsprogramma 2019-2023: Noord-Holland – Nieuwe Hoogte. Het gaat goed
104 met Noord-Holland en met de Noord-Hollander. Bijna iedereen heeft een baan en we scoren hoog op
105 de geluksindex. Onze mooie steden en dorpen maken dat het goed toeven is. Helaas profiteert nog niet
106 iedereen en is er ook een keerzijde aan economische groei. Juist nu wil het CDA verder investeren in
107 deze prachtige provincie. We willen Noord-Holland letterlijk en figuurlijk in de komende vier jaar naar
108 Nieuwe Hoogte brengen!

109 **Successen**

110 We hoeven daarbij gelukkig niet vanaf nul te gaan beginnen. In de afgelopen vier jaar heeft het CDA
111 onderdeel uitgemaakt van het provinciebestuur. Beloften die we vier jaar geleden deden, hebben we
112 waargemaakt. En hoe! De economie is aangetrokken, waar ook het midden- en kleinbedrijf van heeft
113 geprofiteerd. Waardevolle gebouwen die de roemrijke historie van Noord-Holland benadrukken zijn
114 behouden. De landbouw is de goede weg ingeslagen en samen met de sector werken we aan
115 toekomstbestendigheid. We hebben geïnvesteerd in goede bereikbaarheid van onze provincie, met
116 name door knelpunten in de infrastructuur aan te pakken. Regio's die een zetje in de rug nodig hebben,
117 zijn door de provincie ondersteund. En dat alles zonder de provinciale belastingen te verhogen!

118 **We zijn er nog niet**

119 Maar we zijn er nog niet. Mede dankzij de economische groei is er in de hele provincie krapte op de
120 woningmarkt. Jongeren kunnen daardoor op de plek van hun keuze niet op zichzelf gaan wonen.
121 Bepaalde steden en dorpen zijn onbereikbaar voor gemiddelde inkomens. De krapte leidt tot
122 scheefgroei, met grote sociale gevolgen. Er is de afgelopen jaren ook te veel bezuinigd op cultuur,
123 waardoor basisvoorzieningen dreigen te verdwijnen. De groei brengt ook nieuwe uitdagingen met zich
124 mee voor de bereikbaarheid, met name het woon-werkverkeer dreigt vast te lopen. Hetzelfde geldt voor
125 toerisme, waarbij een onevenwichtige spreiding zorgt voor overlast. Toeristen die veelal via Schiphol
126 binnen komen. Van Schiphol profiteren we allemaal, maar de overlast komt slechts bij een beperkte
127 groep terecht. De bodem in Noord-Holland daalt, als we niet op tijd ingrijpen verliezen we veel en
128 kostbaar land. Onze grootste uitdaging is wel het veranderde klimaat, langer wachten met serieuze
129 maatregelen is geen optie meer.

130 **Hoog tijd**

131 Het is hoog tijd om Noord-Holland naar Nieuwe Hoogte te brengen. Het is lastig een goede woning te
132 vinden, daarom willen we meer ruimte voor woningbouw, waarbij ook aan de rand van stad en dorp
133 moet kunnen worden gebouwd. Flexibel openbaar vervoer, waardoor we onze middelen veel beter
134 inzetten en OV weer voor iedereen bereikbaar wordt. Betere spreiding van toerisme, onze derde
135 economische pijler. Verdere verduurzaming van de energievoorziening waarbij we naast wind- en
136 zonne-energie volop investeren in nieuwe experimentele vormen. Behoud van de waardevolle
137 landbouw, waarbij we combinaties zoeken met natuur en verhogen van de biodiversiteit. Een forse
138 investering in cultuur en cultuureducatie, met oog voor de vele vrijwilligers die in deze sector actief zijn.
139 En nog veel meer. Dit programma staat bomvol ambitie. Het CDA is er klaar voor om nu door te pakken.
140 Noord-Holland – Nieuwe Hoogte!

141 **Andere rol van de provincie**

142 Noord-Holland naar Nieuwe Hoogte brengen, betekent ook een andere rol voor de provincie. Te vaak
143 heeft de provincie zich in het verleden beperkt tot een strikte opvatting van taken, de zogenaamde
144 kerntaken. Deze zijn belangrijk, maar daar zit niet altijd de meerwaarde van het midden-bestuur.
145 Volgens het CDA profiteert de hele provincie als het bestuur van Noord-Holland zich meer opstelt als
146 verbinder, stimulator en kennisdeler, op zoek naar oplossingen om de uitdagingen van deze tijd te
147 beantwoorden.

148 **En niet alleen de provincie**

149 Op 20 maart zijn niet alleen de verkiezingen voor de Provinciale Staten. Uw stem heeft invloed op het
150 beleid van de provincie, maar heeft ook een landelijke uitstraling. De leden van Provinciale Staten kiezen
151 tenslotte de Eerste Kamer.

152

153 Naast de provinciale statenverkiezingen zijn er ook verkiezingen voor de waterschappen. In dit
154 programma leest u over de waardevolle samenwerking tussen de provincie en de waterschappen. Voor
155 een provincie als Noord-Holland die aan drie kanten omringt wordt met water is beheer van water met
156 een stijgende zeespiegel van onmisbaar belang. Tijd om dit over te laten aan betrokken en betrouwbare
157 bestuurders, die treft u bij het CDA.

158

159 En ook met de overheidslagen waar nu geen verkiezingen voor zijn, gemeenten, de Tweede Kamer en
160 Europa heeft het CDA Noord-Holland goede contacten. Een sterke partij met regionale wortels. Het
161 CDA is als enige partij in alle gemeenten van Noord-Holland vertegenwoordigd. Zo weten wij snel wat
162 er speelt bij u.

163 **Maar vooral met u**

164 En dat is waar het bij het CDA om gaat, om u, om mensen. Samen met u werken aan oplossingen voor
165 de toekomst, voor een land dat we door willen geven. Het CDA staat open voor iedereen die normen
166 en waarden hoog in het vaandel heeft staan. Voor iedereen die beseft dat niemand het alleen kan in de
167 wereld. Voor iedereen die wil zorgen voor de schepping, voor mens, dier en milieu. Voor iedereen die
168 ervan overtuigd is dat het alleen maar samen kan, ongeacht uw afkomst, uw voorkeuren, uw
169 levensovertuiging of uw manier van leven. Laten we samen, met het CDA, Noord-Holland naar Nieuwe
170 Hoogte brengen!

171

172 *Dennis Heijnen*

173 *Lijsttrekker CDA Noord-Holland*

174 *Wonen en landschap*

175 De provincie Noord-Holland is populair. Alle gebieden van de provincie hebben hun eigen unieke
176 aantrekkingskracht. Het zuidelijk deel van de provincie is drukbevolkt en heeft te maken met een forse
177 druk op de woningmarkt. Dit komt door een groei van de bevolking, een trek naar deze regio, de
178 beweging om langer thuis te blijven wonen en meer eenpersoonshuishoudens. De huizenprijzen stijgen
179 en er is een grote behoefte aan extra woningen. Maar ook in het noordelijk deel is al lang geen sprake
180 meer van krimp. Jongeren hebben het lastig om een woning te vinden, zeker als ze in hun eigen
181 woonkern willen blijven wonen. Ouderen kunnen niet in de buurt terecht als ze kleiner willen gaan
182 wonen. De trek uit het drukke zuidelijk deel van de provincie naar het noordelijk deel is ingezet, wat ook
183 daar zorgt voor een toenemende vraag naar woningen. Zo is in Alkmaar in 2017 12% van de woningen
184 verkocht aan mensen uit Amsterdam. Volgens de prognoses zijn er tot 2040 in Noord-Holland ruim
185 210.000 woningen nodig, waarvan de eerste 70.000 in de komende vier jaar gebouwd moeten worden.
186 Het CDA wil dan ook dat de provincie zijn rol pakt als aanjager van woningbouw. Ruimte bieden is
187 daarbij het devies.

188
189 Naast het aanjagen van woningbouw heeft de provincie een belangrijke taak in het beschermen van het
190 mooie en unieke Noord-Hollandse landschap. Tegelijkertijd staat het gebruik van het land vaak ten
191 dienste van de samenleving. Dit kan spanningen opleveren. De provincie moet bij deze spanningen een
192 verbindende rol pakken en blijven zoeken naar oplossingen.

193 *Woningbouwlocaties*

194 De gemeenten zijn eerstverantwoordelijke voor het aanwijzen van woningbouwlocaties. Bij de
195 gemeenten ligt ook de verantwoordelijkheid om te bepalen welk type woningen er nodig zijn. Gemeenten
196 kennen de lokale situatie het beste en kunnen de vraag goed in kaart brengen. De provincie heeft een
197 verbindende rol en pakt regie waar nodig.

198
199 Nederlandse steden zijn uniek om laagbouw en het vele groen in de
200 stad, dat moeten we behouden. Nieuwbouwlocaties zijn bij voorkeur
201 binnenstedelijk. Er zijn echter veel situaties waar binnenstedelijk
202 bouwen niet gewenst is, bijvoorbeeld om groen en (speel)parken
203 binnen de bestaande bebouwing te behouden. Er zijn ook gemeenten
204 en woonkernen waar een grote woningbehoefte is, maar waar
205 binnenstedelijk geen mogelijkheden meer zijn. Jongeren en ouderen
206 kunnen op deze manier niet bij familie en vrienden blijven wonen. Verhuizen naar een naburig dorp
207 (soms zelfs in dezelfde gemeente) komt niet tegemoet aan hun woonwensen. Voor deze gemeenten of
208 woonkernen zijn extra woningen cruciaal voor de leefbaarheid. Nieuwe bewoners en gezinnen zorgen
209 voor behoud van de basisschool, sportclub en mogelijk de supermarkt.

*Geef toestemming voor
bouwen langs stads- en
dorpsranden, wanneer
binnenstedelijk bouwen
ongewenst is !!*

210
211 Als binnenstedelijk bouwen volgens de gemeente ongewenst is, moet de provincie toestemming geven
212 om buiten het stedelijk gebied te bouwen, aan de randen van stad en dorp. Buiten stedelijk bouwen is
213 daarnaast ook goed goedkoper, hierdoor is er meer ruimte voor betaalbare woningen voor jongeren.
214 Ook biedt het meer ruimte aan eengezinswoningen, in plaats van (binnenstedelijke) appartementen.
215 Wanneer beschermingsregimes (zoals NNN of weidevogelleefgebied) woningbouw verhinderen, moet
216 samen worden gezocht naar goede mogelijkheden om de natuur in deze gebieden te compenseren.

217
218 Het beleid dat door de provincie is ingezet om vooral rond ov-knooppunten te bouwen blijven we
219 ondersteunen. In praktijk blijkt echter dat niet rond alle stations kan worden gebouwd omdat
220 woningbouw hier vanwege een andere regelgeving niet is toegestaan. In deze gevallen verdient
221 woningbouw de voorkeur. Dan moet gekeken worden hoe de beperkingen door andere regelgeving kan
222 worden opgeheven of gecompenseerd. In aanvulling op woningbouw moet er ook geïnvesteerd worden
223 in (blijvend) goed Openbaar Vervoer (OV) rondom de knooppunten.

224 **Snellere procedures voor sneller bouwen**

225 Voor het aanjagen van de woningbouw in de provincie moet een pakket aan maatregelen worden
226 genomen. Allereerst moeten de procedures om te komen tot bouw veel sneller worden doorlopen.
227 Gemeenten kunnen worden ondersteund door een flexibel aanjaagteam van experts die worden ingezet
228 bij het afronden van de procedures. De provinciale commissie ARO (Adviescommissie Ruimtelijke
229 Ordening), die op dit moment bouwprojecten in de provincie beoordeelt, maakt het bouwen van
230 woningen of bedrijven onnodig bureaucratisch. Het CDA wil deze commissie opheffen en vervangen
231 door een aanjaagteam dat aan de voorkant meekijkt met bouwplannen. De adviseurs kunnen
232 meedenken over eventuele aanpassingen en een snelle uitvoering aan de voorkant van het proces
233 faciliteren. Belanghebbenden, zoals omwonenden, moeten een nadrukkelijke stem krijgen.

234 **Plannen voor woningbouw**

235 De provincie moet actief zorgdragen voor meer plancapaciteit. De huidige plancapaciteit bedraagt bijna
236 245.000 woningen. Uit de praktijk weten we echter dat gemiddeld 30% van de plannen door meerdere
237 oorzaken niet of veel later tot ontwikkeling komt. Dit betekent dat er meer plancapaciteit moet komen
238 als we onze opgave willen halen. Iedere regio zal daaraan zijn steentje moeten bijdragen. Het CDA ziet
239 daarbij in het bijzonder kansen voor het noorden van de provincie, waar nog veel extra plancapaciteit
240 beschikbaar is. De grenzen van de MRA mogen geen rol spelen bij het bepalen van nieuwe
241 woningbouwlocaties. Bij woningbouw moeten we de grenzen van de MRA dan ook loslaten. Het CDA
242 wil de infrastructurele verbindingen naar Alkmaar, Hoorn en Heerhugowaard versterken, zowel wegen,
243 spoorverbindingen en fietspaden.
244

*Geen maximum, maar
een minimum aantal
te bouwen woningen!*

Het CDA ondersteunt het principe van de Regionale Actie Programma's (RAPS) wonen. Regionale afstemming tussen en binnen gemeenten over bouwlocaties is van groot belang om het aanbod van woningen te laten aansluiten op de vraag. De provincie treedt hierbij op als regisseur en kennismakelaar. De RAPS is echter een instrument dat is ontstaan in

250 tijden van crisis. In de RAPS worden afspraken gemaakt over het maximaal aantal te bouwen woningen.
251 In tijden van de huidige drukte op de woningmarkt zouden de RAPS wat het CDA betreft afspraken
252 moeten bevatten over het minimale aantal woningen dat moet worden gebouwd. Daarnaast vindt het
253 CDA dat het proces van het afsluiten van de RAPS moet worden versneld. Regio's en de provincie
254 moeten als doel hebben binnen zes maanden na de start van het overleg afspraken te hebben gemaakt.

255 **CDA ondersteunt tijdelijke woningbouw**

256 Er moet meer diversiteit komen in het woningaanbod. Zo moet de bouw van tijdelijke woningen (max 15
257 jaar) worden ondersteund. Op deze manier kan worden voorzien in tijdelijke toenemende vraag
258 voorafgaand aan een verwachte krimp op lange termijn. Ook de bouw van zelfvoorzienende circulaire
259 tiny-houses moet worden ondersteund. Het CDA blijft zich inzetten voor collectief particulier
260 opdrachtgeverschap (CPO). Als mensen samen hun woonwensen kunnen realiseren, zonder
261 tussenkomst van bijvoorbeeld projectontwikkelaars, kan dat niet alleen goedkoper uitpakken, maar sluit
262 de nieuwbouw ook beter aan bij de wensen van de bewoners. Ook andere vormen van woongroepen
263 of woonhoven moeten meer ruimte krijgen om zich te ontwikkelen, zeker als deze gericht zijn op
264 duurzaamheid of zorg. Het nabuurschap in deze woonvormen acht het CDA waardevol.

265 **Kleine kernen**

266 Het CDA maakt zich hard voor voldoende leefbaarheid in de kleine kernen. Dit doet het CDA door de
267 ondersteuning voor dorpswerk Noord-Holland voort te zetten. Deze vereniging speelt een belangrijke
268 rol bij het organiseren van evenementen en het behoud van dorpshuizen. Deze vormen een belangrijke
269 ontmoetingsplek voor de dorpsgemeenschap. Dorpshuizen zijn bij voorkeur multifunctioneel ingericht,
270 bijvoorbeeld door ook ruime te bieden aan scholen, bibliotheek en andere faciliteiten.

271 **Verduurzaming woningbouw**

272 De verduurzaming van de woningvoorraad is een van de grootste uitdagingen van de komende periode.
273 De provincie moet zijn rol pakken in de (boven)regionale afstemming van plannen en in verbinding

274 tussen Rijk en gemeenten op het gebied van verduurzaming. De doelstellingen daarbij moeten
275 realistisch zijn. De provincie moet oog houden voor nieuwe technieken. Een van die voorbeelden is
276 duurzame gasproductie, waarmee wordt geëxperimenteerd in Alkmaar. Op deze manier kan de huidige
277 infrastructuur worden behouden en voegen we duurzame energie toe. Energiebesparende maatregelen
278 kunnen het beste worden genomen als woningen toch al toe zijn aan een opknapbeurt. Het CDA wil
279 onderzoeken hoe de provincie het beste een rol kan spelen in de financiering van de verduurzaming
280 van de woningbouw, bijvoorbeeld door een revolverend fonds op te richten voor energiebesparing en
281 alternatieve opwekking.

282 *Geen verdere bebouwing van de Noord-Hollandse Kust*

283 De Noord-Hollandse kust is uniek en daar moeten we zuinig op zijn. Verdere bebouwing van de kust
284 moet zoveel mogelijk worden voorkomen. Alleen waar bebouwing of vervanging van bebouwing leidt tot
285 aantoonbare verfraaiing kan dit onder zeer strenge voorwaarden worden toegestaan. Het CDA steunt
286 daarom de afspraken die zijn gemaakt in het Noord-Hollandse kustpact. We versterken daarmee zowel
287 de natuur als de recreatiemogelijkheden, bijvoorbeeld via strandtenten, wandel- en fietsroutes door de
288 duinen en de fantastische sportmogelijkheden aan de kust. Op die manier kan iedereen van de kust
289 genieten. Zowel van de rust die het biedt, als de activiteiten die er worden georganiseerd. Kwetsbare
290 natuur moet worden behouden, tegelijkertijd moeten we er wel kunnen wonen en werken. Bij het tot
291 stand komen van de afspraken over de binnenduinrand moet zeker worden gesteld dat dit gebied zich
292 kan blijven ontwikkelen.

293 *Huisvesting arbeidsmigranten*

294 Ook de komende jaren zullen arbeidsmigranten noodzakelijk zijn om alle arbeidsplaatsen in zowel
295 agrarische en andere sectoren te vullen. Goede huisvesting is noodzakelijk. Het is belangrijk om
296 onderscheid te maken tussen werknemers die hier tijdelijk (kort en lang) verblijven en werknemers die
297 zich hier willen vestigen. Mensen die zich hier willen vestigen, zullen in de reguliere huisvesting, in de
298 kernen, een plek moeten vinden, waardoor ze sneller onderdeel worden van de Nederlandse
299 samenleving. Voor kortblijvende arbeidskrachten is huisvesting op de bedrijven, leegstaande
300 gebouwen/woningen en voor dat doel bestemde pensions en hotels geschikt, mits goede
301 woonomstandigheden, veiligheid, registratie en beheer gegarandeerd zijn. Dit kan ook buiten de kernen.
302 Afhankelijk van de locatie kan dit kleinschaliger of grootschaliger. De provincie maakt samen met
303 gemeenten en werkgevers hierover afspraken en respecteert het reeds afgesloten convenant.

304 *Amsterdam Wetlands*

305 Het polder- en moerlasland boven Amsterdam wordt ontwikkeld tot Amsterdam Wetlands. Het CDA
306 vindt het een mooie ontwikkeling om de natuur te versterken. Zo kan aan toeristen het Noord-Holland
307 buiten Amsterdam worden getoond en er zijn veel recreatiemogelijkheden. Echter, het gebied is meer
308 dan een achtertuin voor Amsterdammers en moet ontwikkeld worden voor gebruikers uit heel Noord-
309 Holland. Dit betekent dat uitbreiding van woningbouw en bedrijvigheid in het gebied mogelijk moeten
310 blijven.

311 *Omgevingsvisie*

312 Het CDA ziet grote meerwaarde in de sturingsfilosofie
313 van de omgevingsvisie. Lokaal wat kan, regionaal wat
314 moet. Vertrouwen is daarbij een kernbegrip. De
315 provincie staat voor grote uitdagingen, zowel op het gebied van mobiliteit, woningbouw, water en
316 landschapsgebruik. Voorkomen moet worden dat een langdurige discussie over de omgevingsvisie
317 vertraging oplevert in de noodzakelijke investeringen in de provincie. Het CDA is geen voorstander van
318 aanvullende landschapsregimes. Bescherming van het landschap is via nationale en Europese
319 regelgeving voldoende geborgd. De provincie moet geen provinciale koppen op dat beleid zetten.

*Het CDA is geen voorstander van
aanvullende landschapsregimes*

320 *Afweging in beschermingsregimes*

321 Het Noord-Hollandse landschap kent verschillende beschermingsregimes. Dat is terecht, want het
322 unieke landschap moet zoveel mogelijk worden beschermd. In sommige gevallen zorgen deze

323 beschermingsregimes echter voor een beperking van andere doelstellingen, zoals woningbouw of
324 veilige infrastructuur. De meeste regimes zijn bepaald door Europese of nationale wetgeving en deze
325 moeten worden gerespecteerd. Andere regimes, zoals de aardkundige monumenten, zijn uitsluitend
326 provinciaal vastgesteld. Het CDA wil bij de gevallen waar een provinciaal beschermingsregime in de
327 weg zit bij het bereiken van provinciale doelen, dat een integrale afweging plaatsvindt tussen alle
328 belangen. Het mag niet zo zijn dat een goed idee afketst op één beperkend aspect.
329

330 *Economie, duurzaamheid en toerisme*

331 De economie in Noord-Holland staat in volle bloei. Dat is te danken aan het gunstige economische
332 klimaat in Nederland en aan het succesvolle economische beleid van de provincie Noord-Holland in de
333 afgelopen jaren. Dit is onder meer te merken aan het groot aantal vacatures en het dalend aantal
334 mensen met afstand tot de arbeidsmarkt.

335
336 Noord-Holland heeft een brede economische basis met mooie bedrijven in bijvoorbeeld de bouw-,
337 transport-, financiële-, agrarische-, voedingsmiddelen-, media- en toeristische sector en de zakelijke
338 dienstverlening. Belangrijke pijlers zijn de luchthaven Schiphol en de verschillende havengebieden,
339 maar inmiddels ook de hightech glastuinbouwcomplex Agriport. Ook het MKB heeft een cruciale rol
340 gespeeld in het versterken van de economie. Echter, zonder sterke onderwijs-, zorg- en
341 veiligheidsorganisaties kan de economie niet bloeien. En het economische systeem is ook niet compleet
342 zonder de detailhandel. De vraag rijst wat de provincie kan bijdragen aan het succesvol
343 ondernemerschap in Noord-Holland.

344 *Succesvol ondernemerschap: provincie als kenniscentrum voor 'Best Practices'*

345 Innovatie en ruimte bieden zijn de kernwoorden voor succesvol ondernemerschap. Het CDA wil dat de
346 provincie zich opstelt als interregionale adviseur en als katalysator van economische bedrijvigheid.
347 Hierdoor kunnen ondernemers en gerelateerde organisaties optimaal presteren en laagdrempelig
348 ondernemen. Want alhoewel ondernemers zich vaak uitstekend redden, kan de provincie een
349 belangrijke rol spelen in het weg (laten) nemen van belemmerende regelgeving, het realiseren van
350 goede bereikbaarheid en er mede voor zorg voor dragen dat voldoende, passend opgeleide
351 werknemers beschikbaar zijn en komen. Het CDA wil dat de provincie vanuit haar centrale rol een
352 kenniscentrum wordt voor 'best practices' op het gebied van maatregelen op lokaal en/of regionaal
353 niveau die het ondernemersklimaat ten goede komen. Zodoende kan de provincie een rol als katalysator
354 van goede initiatieven aanjagen, zonder verantwoordelijkheden over te nemen.

355
356 Naast het beperken van regelgeving kan de provincie ondersteuning bieden door middel van fondsen
357 en cofinanciering van innovatieve projecten en regionale stimuleringsprojecten. Het CDA heeft de
358 afgelopen vier jaar successen behaald door de introductie van het innovatie- en MKB-
359 verduurzamingsfonds en de Kop Werkt. Deze fondsen richten zich op (duurzame) innovatie,
360 ondersteuning van het MKB en het versterken van de regionale economie. Het CDA wil deze fondsen
361 in de komende jaren voortzetten en beter onder de aandacht brengen.

362 *Duurzame economie*

363 Duurzaamheid mag inmiddels geen apart onderwerp meer zijn,
364 maar hoort integraal bij de huidige samenleving en economie.
365 Mooie voorbeelden van innovatie en verduurzaming zijn Agriport
366 A7/Hightechsector en Forbo Flooring. Laatstgenoemde doet zelfs
367 een oproep om meer te doen aan duurzaamheid dan in het klimaatakkoord wordt verlangd. Het CDA
368 juicht dit initiatief toe, maar wil tegelijkertijd dat de provincie waakt voor te hooggespannen ambities die
369 ten koste kunnen gaan van de continuïteit van ondernemingen. Het CDA onderschrijft het belang van
370 'circulaire economie', waarbij alle grondstoffen opnieuw worden gebruikt. De provincie blijft deze
371 ontwikkeling stimuleren.

Het CDA blijft de ontwikkeling van circulaire economie stimuleren

372 *Ondersteuning van op het bedrijfsleven gericht onderwijs*

373 Overheidsorganisaties, onderwijs en bedrijfsleven kunnen elkaar in gezamenlijkheid versterken. 't
374 Lokaal in Zaanstad Noord is een uitstekend voorbeeld van een win-win situatie tussen studenten,
375 ondernemers en de gemeente. Het CDA ziet kansen voor de provincie om een dergelijk voorbeeld
376 provincie breed navolging te laten krijgen. De provinciale werkambassadeur die zich inzet voor meer
377 banen, een betere aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt en voor meer stage- en
378 leerwerkplekken moet worden behouden.

379 **Zeehavens**

380 Het CDA wil blijven investeren in de kracht van de Noord-Hollandse zeehavens. Nu er vele miljoenen
381 zijn geïnvesteerd in de grootste zeesluis ter wereld in IJmuiden moet de Amsterdamse Zeehaven
382 kunnen groeien. Ook de andere havens in de provincie verdienen onze steun. De havens zijn van groot
383 belang voor de werkgelegenheid, met name voor praktisch geschoolden. Dit type werkgelegenheid
384 moet vooral in de regio Amsterdam worden gekoesterd. Bij de uitbreiding mogen de geluids- en
385 milieubelasting voor de omgeving niet verder toenemen. Volgens het CDA kan verdere ontwikkeling van
386 de havens goed samengaan met behoud en bescherming van de natuurwaarden in het omliggende
387 gebied.

388
389 Daarnaast genereren de hoogwaardige industriële activiteiten in onze provincie, rondom het onderhoud
390 van de meest hoogwaardige schepen van onze Koninklijke Marine, een grote werkgelegenheid en grote
391 impact op ons innovatie-vermogen. Wat het CDA betreft vindt nieuwbouw en onderhoud voor de
392 Koninklijke Marine dan ook plaats in Nederland.

393 **Herstructurering bedrijventerreinen en winkelcentra**

394 In de gehele provincie bevinden zich vele bedrijventerreinen en winkelcentra, welke met sterk wisselend
395 succes functioneren. In samenwerking met onder meer de betreffende gemeenten en
396 brancheorganisaties wil het CDA dat de provincie een bedrijfsterreinen scan laat uitvoeren om vast te
397 stellen waar kansen tot economische versterking
398 liggen, maar ook waar door middel van transformatie
399 mogelijkheden kunnen worden gecreëerd voor
400 woningbouw. Het uitgangspunt is optimale benutting
401 van bestaande bedrijventerreinen in een regio waar
402 leegstand is.

Het CDA is tegen de bouw van grote winkelgebieden (zoals een outletcenter) buiten de huidige dorpscentra

403
404 Het CDA wil dat de doelstellingen van de HIRB (herstructurering en Intelligent ruimtegebruik
405 bedrijventerreinen) worden uitgebreid met detailhandel. Hiermee kunnen bestaande winkelcentra
406 worden opgeknapt. Dat kan bijvoorbeeld betekenen dat winkelstraten worden omgezet in
407 woningbestemmingen. De winkels die overblijven liggen dan in een aantrekkelijk gebied. Het CDA is
408 tegen de bouw van grote winkelgebieden (zoals een outletcenter) buiten de huidige dorpscentra

409 **Herstructurering recreatieparken**

410 In Noord-Holland liggen veel recreatieparken. Sommige van deze parken zijn echter in verval geraakt.
411 Er is sprake van ongewenste permanente bewoning of bewoning door seizoenarbeiders. De
412 oorspronkelijke doelstellingen van een recreatiepark zijn hiermee in het geding. Regelmatig ervaren
413 buurtbewoners overlast. Het CDA wil een regeling – vergelijkbaar met het HIRB – die kan worden
414 ingezet om recreatieparken te herstructureren, bijvoorbeeld om deze hun oorspronkelijke doel terug te
415 geven of geschikt te maken voor permanente bewoning.

416 **Blijvend voorstander Isotopenfabriek Petten**

417 Het CDA blijft voorstander van de nieuwe Pallas onderzoeksreactor / isotopenfabriek in Petten, mits de
418 veiligheid goed geborgd is. De medische isotopen die daar geproduceerd worden zijn onmisbaar voor
419 de wereldwijde behandeling van (kanker)patiënten. Deze unieke kennis is mondiaal en moet meer
420 worden benut. Het CDA wil daarom dat er een onderzoekscampus wordt gevormd. Pallas is daarmee
421 erg belangrijk voor de werkgelegenheid in de regio.

422 **Duurzame energie**

423 Onze ambitie op duurzame energie is hoog. Willen we de ambities halen die zijn vastgelegd in het
424 klimaatakkoord van Parijs dan moeten we nog flinke stappen zetten. Het CDA is bereid deze stappen
425 te zetten. Dit vraagt echter wel keuzes. De afgelopen jaren hebben ons meer en meer doen beseffen
426 dat duurzame energie ook gevolgen heeft voor het ruimtegebruik. Het CDA is altijd terughoudend
427 geweest met het plaatsen van windenergie op land. In het kader van het nationaal klimaatakkoord zien
428 we wel ruimte voor meer windenergie op land. Hier worden bij voorkeur locaties gebruikt die op

429 draagvlak kunnen rekenen, zoals industrieterreinen. Ook wil het CDA meer windenergie op zee
430 opwekken. Hier liggen ook economische kansen voor de Noord-Hollandse offshore-industrie. Wel moet
431 er oog zijn voor de belangen van de visserij.

432
433 We zijn groot voorstander van zonne-energie, maar dit mag niet ten koste gaan van kostbare
434 landbouwgronden. Er zijn in de provincie nog vele daken te vinden zonder zonnepanelen. Daarom willen
435 we eerst de daken vol leggen met zonnepanelen voordat we bekijken welke aanvullende ruimte er
436 geboden kan worden aan locaties voor zonne-energie. Het CDA wil verder dat de provincie onderzoek
437 naar andere vormen van duurzame energie blijft ondersteunen. Wij denken daarbij aan geothermie,
438 duurzaam gas, hergebruik van warmte (bijvoorbeeld van Tata en de datacenters van Microsoft en
439 Google) via warmte-netten en CO2 leidingen. Op lange termijn biedt Thorium ook kansen.

440
441 Het CDA wil een heroprlichting van de Energy Board. Dit is een klankbordgroep met leden die veel
442 kennis hebben van duurzame energie. De Energy Board is daarmee een waardevol klankbord voor de
443 provincie in het maken van beleid en het kiezen van projecten.

444 *Dekkend, veilig netwerk voor internet*

445 Het is in deze tijd ondenkbaar dat er gebieden zijn in Noord-Holland
446 die niet kunnen beschikken over snel internet. Samen met
447 gemeenten en andere belanghebbende moet dit dekkend netwerk
448 snel worden gerealiseerd. Met de wens om de hele provincie van een dekkend internetnetwerk te
449 voorzien, komt een tweede verantwoordelijkheid. Er moet een veilige basis voor de digitale infrastructuur
450 zijn. Naast veilige snelwegen moet ook gegarandeerd kunnen worden dat digitale wegen veilig zijn en
451 dat dit rechtmatig gebeurt. Het CDA wil investeren in veilige digitale snelwegen. Om dit te waarborgen
452 moeten pilots moeten worden gestart om in kaart te brengen waar gevaar kan zijn, hierbij gaat het
453 bijvoorbeeld om sluizen die kwetsbaar zijn voor een cyberaanval.

*Het CDA wil investeren in
veilige digitale snelwegen.*

454 *Toerisme als economische kans*

455 Toerisme is de derde economische pijler van Noord-Holland, en dat gaat verder dan alleen Amsterdam.
456 De vele prachtige authentieke steden, de mooie natuur en waterrijke gebieden maken dat Noord-
457 Holland goed toevoegen is. Tegelijkertijd wordt de toerist in de drukke gebieden, zoals het centrum van
458 Amsterdam en de dijk in Volendam, gezien als een bedreiging van de leefbaarheid. Het CDA snapt deze
459 zorg. Om de leefbaarheid in de toeristische trekpleisters te behouden, is spreiding van de toerist daarom
460 van groot belang. Als we de leefbaarheid gegarandeerd hebben is toerisme echter geen bedreiging,
461 maar een enorme economische kans en goed voor de werkgelegenheid. Met name jongeren kunnen
462 goed terecht in deze sector.

463
464 In de afgelopen periode is door de provincie succesvol ingezet op spreiding, bijvoorbeeld in het project
465 'Holland boven Amsterdam'. Toeristen stimuleren de provincie in te gaan, betekent een win-win situatie
466 voor de toerist, Amsterdam en de trekpleisters in de provincie. Tot op heden hebben deze initiatieven
467 vooral ingezet op de 'georganiseerde reizen'. Steeds meer nationale en internationale toeristen reizen
468 echter op eigen gelegenheid. Het CDA wil dat de provincie een programma opzet om ook dit type toerist
469 te verleiden breed de provincie in te trekken. 'Toeristen OV' met één OV-ticket voor de hele provincie
470 kan daarbij een belangrijk hulpmiddel zijn.

471
472 Het CDA ziet veel groeipotentieel in de toeristische sector in Noord-Holland. De provincie kan in
473 samenspraak met de toeristensector en andere belanghebbenden de verschillende toeristische parels
474 die de provincie rijk is met elkaar verbinden in meerdaagse arrangementen.

475 *Genieten van het water*

476 Noord-Holland is een waterrijke provincie. Naast de uitdagingen en de economische kansen genieten
477 veel inwoners van de mooie plassen en rivieren, bijvoorbeeld door te vissen, te varen of te zwemmen.
478 Het CDA wil dat de provincie de verdere ontwikkeling van waterrecreatie blijft stimuleren. Het

479 succesvolle beleid van de afgelopen jaren zetten we graag voort. Als partner helpt de provincie
480 ondernemers en gemeenten om kansen te benutten.

481 **Recreatieschappen**

482 De provincie Noord-Holland is partner in verschillende recreatieschappen. Het CDA steunt de
483 ontwikkeling dat de recreatieschappen worden aangemoedigd zelfvoorzienend te worden. Daar hoort
484 ook meer ontwikkelingsruimte bij.

Schiphol

Schiphol is dé luchthaven van Nederland. Met zijn 500.000 vliegbewegingen per jaar zit de luchthaven nu al op het maximum afgesproken aantal vliegbewegingen tot 2020. De luchthaven kan hierdoor niet verder groeien, tegelijkertijd heeft de vraag naar vliegtickets z'n plafond nog niet bereikt. Naast de grote hoeveelheid banen die de luchthaven oplevert en de toeristen die af en aan reizen, is de luchthaven in economisch opzicht van groot nationaal belang. Dit blijft helaas niet zonder gevolgen voor de omwonenden, want er is sprake van luchtvervuiling en geluidshinder. Een voorwaarde voor de groei van Schiphol is dan ook dat de overlast niet verder stijgt en bij voorkeur zelfs daalt.

Reëel blijven bij duurzaamheid en groei Schiphol

Schiphol bezit een enorm groeipotentieel en dat is positief. De logistieke opgave om de passagiers en vracht van en naar het vaste (achter)land te transporteren, leent zich voor innovatieve oplossingen. Het CDA wil daarin blijven investeren om zo de groei van Schiphol in de toekomst reëel te houden en de luchthaven werkbaar te houden.

Naast de logistieke opgave voor de bereikbaarheid van Schiphol wil het CDA de sector op het hart drukken dat innovatie en passende overlast verminderende maatregelen van groot belang zijn voor acceptatie van eventuele uitbreiding van het aantal vluchten op Schiphol op lange termijn. Op termijn kan elektrisch vliegen (of tenminste stijgen en landen) een sprong voorwaarts betekenen in het verminderen van geluidshinder en luchtvervuiling.

Noord/Zuidlijn doortrekken voor bereikbaarheid in de omgeving

Op 22 juli 2018 is de Noord/Zuidlijn geopend. Voor de bereikbaarheid van Schiphol en omliggende gebieden zou het doortrekken van deze lijn naar zowel Schiphol als richting het noorden (Purmerend, Zaanstad) een kansrijke optie zijn. Wij willen dit graag onderzoeken. Als deze metrolijn wordt doorgetrokken biedt dit ook mogelijkheden voor het treinverkeer. Schiphol zou zich als hsl-treinknooppunt kunnen ontwikkelen. Zo kunnen reizigers naar Europa op Schiphol vliegen, hier een aantal dagen doorbrengen en vanaf Schiphol hun reis door Europa voortzetten met de Hoge Snelheidslijnen.

Schiphol als Toeristisch knooppunt

Schiphol kan een belangrijk knooppunt worden voor het distribueren van toerisme door de gehele provincie. Vanuit Schiphol zouden daarom rechtstreekse verbindingen moeten worden aangeboden naar toeristische trekpleisters in de provincie. In dat geval is het niet altijd nodig om in Amsterdam te verblijven. Op die manier kan ook de toeristische sector in andere regio's verder tot bloei komen.

Overlast van Schiphol

Er zijn bekende gebieden die kampen met geluidsoverlast, maar ook relatief onbekende, zoals Assendelft in Zaanstad. Een groeiende groep mensen ligt 's nachts wakker van vliegtuiggeluid en dat is zorgwekkend. Het CDA wil daarom een dekkend netwerk van geluidmeetapparatuur rond Schiphol om dit probleem nog verder in kaart te brengen. Deze gegevens moeten worden betrokken bij de afweging rondom de uitbreiding van Schiphol.

Luchthaven op zee?

Het CDA is op dit moment nog niet overtuigd van de meerwaarde van een luchthaven op zee, gezien de hoge kosten en de lange aanlooptijd. Tegelijkertijd zijn de meest recente onderzoeken van jaren terug. Het CDA ondersteunt daarom wel de behoefte naar een (nieuwe) haalbaarheidsstudie naar een luchthaven in de Noordzee. Hierbij moet worden betrokken dat alleen de landingsbanen naar zee worden verplaatst, maar alle landzijde faciliteiten van de luchthaven op het vaste land blijven. Ook moeten de woningbouwmogelijkheden op de vrijkomende grond worden meegenomen.

485 *Mobiliteit*

486 Niet alleen autowegen maar ook wandel- en fietspaden, busbanen en spoorlijnen vormen de fysieke
487 basis van mobiliteit in onze provincie. Deze zijn goed op elkaar afgestemd, economisch en duurzaam.
488 Als wegbeheerder investeert en onderhoudt de provincie Noord-Holland jaarlijks vele miljoenen in haar
489 wegennetwerk. Dat blijven we doen. Investerings in nieuw en bestaande infrastructuur moeten veilige
490 wegen opleveren. Veel stromen van vervoer nemen toe en moeten goed geaccommodeerd blijven. Wij
491 willen meegaan in innovatieve, duurzame ontwikkelingen in mobiliteit die passen bij de schaal per regio.

492 *Flexibel en snel openbaar vervoer*

493 Busvervoer is volop in ontwikkeling. Waar we vroeger meer haltes als doel hadden, kijken we
494 tegenwoordig veel meer naar flexibele systemen. Bussen die je via een app binnen een half uur kunt
495 bestellen én afrekenen. Bovendien komt de bus niet naar een halte, maar naar de plek die jij wilt. Voor
496 bijvoorbeeld ouderen dé uitkomst om weer met de bus te kunnen zonder lange afstanden naar de halte
497 te hoeven lopen. Nu ouderen steeds langer in hun eigen huis blijven wonen, kan dit grote winst
498 betekenen. De toegankelijkheid van het openbaar vervoer wordt door deze ontwikkeling groter. Is dit
499 toekomstmuziek? Wat het CDA betreft niet. De vervoerders zijn er klaar voor, pilots in andere gebieden
500 laten goede resultaten zien en daarom zetten wij bij komende concessies maximaal in op innovatie in
501 het busvervoer. Ook de combinatie met doelgroepenvervoer (leerlingenvervoer en WMO-vervoer) ligt
502 hierbij in het verlengde. Belangrijk is dat reizigers, die het beste weten wat hun wensen en gebruik zijn,
503 betrokken worden bij besluitvorming.

504

505 In alle verschillende gebieden moeten we kijken welke manier van vervoer nodig is. Voor woon-werk-
506 studieverkeer in stedelijke gebieden zijn 'spoorboekloze' lijnen prima. In gebieden waar 'reguliere' lijnen
507 onrendabel zijn, liggen de inzet van buurtbussen of flexibel openbaar vervoer meer voor de hand.
508 Vrijwilligers die de buurtbussen bemensen koesteren we en willen wij
509 graag onze blij van waardering tonen. Het CDA wil dat de provincie
510 hiervoor iets organiseert.

*OV moet innovatief
en duurzaam*

511

512 Vanzelfsprekend is duurzaamheid bij openbaar vervoer voor het CDA belangrijk. Samen met de
513 vervoerders kijken we daarvoor naar de beste mogelijkheden. Het is daarbij de kunst om samen
514 doelstellingen en prestaties af te spreken en daar telkens de beste instrumenten bij te zoeken. Wij willen
515 daarbij uitdrukkelijk niet op de stoel van de uitvoerder gaan zitten, maar aan de voorkant eisen
516 meegeven die duurzaamheid stimuleren.

517

518 De provincie speelt ook een rol in de regionale overlegverbanden die gemeenten hebben met ProRail
519 en de NS. Dit is voor het CDA van belang omdat op deze manier de provincie een goed beeld heeft van
520 de behoeftes die bovenregionaal leven en daar actief mee aan de slag kan. Spreiding, bereikbaarheid
521 en veiligheid zijn daarbij belangrijke kaders. In onze provincie zijn veel spoorwegovergangen die
522 overlast geven. Denk hierbij aan die in 't Gooi, Heerhugowaard, Castricum of Zaanstad. Dit blijft een
523 aandachtspunt in de gesprekken met de spoor-partners.

524

525 Het CDA blijft zich inzetten voor goede fietsvoorzieningen rondom trein- en busstations. Het succesvolle
526 ov-fietsconcept bij treinstations zou uitgebreid moeten worden naar stations waar alleen bussen zijn.

527 *Transportsector*

528 Er liggen mooie kansen voor de logistieke sector in onze provincie. In het klimaatakkoord wordt
529 gesproken over het vergroenen van de binnenvaart en elektrificeren van gemotoriseerd transport. Deze
530 kansen willen wij, samen met partners uit het bedrijfsleven en andere belanghebbenden, verzilveren.
531 Een onderzoek naar de mogelijkheden van vervoer over water in grote steden, overslag van goederen
532 via bijvoorbeeld logistieke hubs en innovatieve stadsdistributie, biedt mogelijkheden in deze sector.
533 Het is voor vrachtwagenchauffeurs soms lastig om een goede (veilige) plek te vinden om te parkeren
534 en/of te overnachten. Daarom willen wij samen met gemeenten onderzoeken hoe parkeerplaatsen voor
535 vrachtwagens verbeterd kunnen worden.

536 **Proactieve rol provincie voor duurzaam samenleven**

537 Er is geen ontkomen aan de ontwikkeling van elektrische mobiliteit van zowel fiets, brommer, auto,
538 vrachtverkeer en openbaar vervoer, als vervoer over het water. CDA wil dat de provincie een proactieve
539 rol neemt waar mogelijk en faciliteren we bijvoorbeeld gemeenten waar we kunnen. Bijvoorbeeld bij
540 gemeenten die meer en sneller willen investeren in (collectieve) laadpalen voor elektrische auto's. Wij
541 streven naar een goede spreiding van snellaadstations langs rijks- en provinciale wegen. In
542 samenwerking met netbeheerders moeten we komen tot geschikte locaties waar met hoge vermogens
543 geladen kan worden.

544
545 Eigen autobezit wordt, zeker in stedelijke gebieden, steeds meer ondergeschikt aan autogebruik. Het
546 CDA blijft de deeleconomie, waar steeds meer delen en collectief consumeren centraal staat,
547 stimuleren. We streven daarbij naar een breed netwerk voor deelauto's in Noord-Holland.

548
549 Om te stimuleren dat zowel bewoners als toeristen meer met het openbaar vervoer naar de stad komen
550 is goede positionering van P&R en overstapterreinen nodig. Wij willen kijken waar de witte vlekken in
551 onze provincie zijn en kijken hoe we die, samen met gemeenten, kunnen oplossen.

552
553 In haar rol als wegbeheerder geeft de provincie het goede voorbeeld door in onderhoud en beheer zo
554 milieuvriendelijk en klimaatbestendig mogelijk te werk te gaan. Dat betekent bijvoorbeeld dat bermen
555 ecologisch en daarmee insect-vriendelijk worden onderhouden en dat bij de aanleg of onderhoud van
556 verharding gekeken wordt naar maximale waterdoorlaatbaarheid. Hiernaast zet het CDA zich in voor
557 het duurzaam opwekken van energie op en rond provinciale infrastructuur, bijvoorbeeld door het
558 plaatsten van zonnepanelen in geluidsschermen.

559 **Fietsen en wandelen**

560 De provincie moet blijven zorgen voor goede en veilige fietspaden. Vooral nu de toestroom van meer
561 fietsers met verschillende snelheden groter wordt, is een goede
562 infrastructuur van belang. Ook blijft er aandacht voor veilige
563 oversteekplaatsen en krijgen fietsers steeds vaker voorrang bij
564 verkeerssituaties. Samen met vervoerders wil het CDA dat de
565 provincie er voor zorgt dat fietsers een goede aansluiting hebben op openbaar vervoer-voorzieningen.

*Zorgen voor een goede
aansluiting voor fietsers op
OV-voorzieningen*

566
567 De opkomst van (snel) elektrisch fietsen is een ontwikkeling die door de provincie gevolgd en opgepakt
568 moet worden. Door deze ontwikkeling mét goede bijbehorende infrastructuur (zoals fietssnelwegen)
569 zullen steeds meer mensen de fiets als alternatief naast de auto nemen.

570
571 De provincie heeft de afgelopen jaren geïnvesteerd in wandelpaden en routes. Ook heeft zij gemeenten
572 en instanties door middel van subsidies gestimuleerd om bijvoorbeeld tunnels of boerenlandpaden aan
573 te leggen. Ons mooie landelijke gebied en onze natuur maken we hierdoor toegankelijk en beleefbaar,
574 ook voor toeristen en dagjesmensen. Dit beleid zetten wij graag voort.

575 **Blijvend investeren in provinciale infrastructuur**

576 De provincie heeft de afgelopen periode fors geïnvesteerd in de provinciale infrastructuur. Dat was ook
577 nodig. Het CDA is trots op de afgeronde projecten als de HOV Haarlem-Velsen, de omlegging van de
578 N201 om Aalsmeer/Uithoorn en de Westfrisiaweg die eind dit jaar in gebruik wordt genomen. Verder is
579 de vervanging van de brug bij Ouderkerk aan de Amstel gestart. Het bepalen van voorkeursalternatieven
580 voor A8/A9 en de duinpolderverbinding zijn belangrijke mijlpalen. Het CDA blijft ook de komende jaren
581 investeren in de provinciale infrastructuur, inclusief het terugdringen van geluidsoverlast en
582 vermindering van uitstoot van fijnstof.

583
584 **Verbinding A8-A9**

585 Gedeputeerde Staten (GS) in Noord-Holland hebben een voorkeur uitgesproken voor de
586 Golfbaanvariant als de toekomstige verbindingsweg tussen A8-A9. Het CDA steunt deze beslissing. Het

587 is van groot belang dat er snel een alternatief komt voor de huidige N8 door Krommenie en Assendelft,
588 met name vanwege de luchtvervuiling in de omgeving. Er is besloten om aan de uitwerking van de
589 Golfbaanvariant een landschapsplan te koppelen, waardoor de bezwaren over de aantasting, van met
590 name de status van werelderfgoed van de Stelling van Amsterdam, kunnen worden gecompenseerd.
591 Verder zet het CDA bij de Golfbaanvariant in op aanvullende maatregelen die de hinder op vergelijkbare
592 wijze beperken als bij de Heemskerkvariant, zeker voor de Broekpolder.

593

594 **Verbinding N205 – A4**

595 Het CDA wil doorgaan op de ingeslagen weg om te komen tot een goede Oost-West verbinding in het
596 gebied in Noord- en Zuid-Holland, ook wel de duinpolderverbinding genoemd.

597

598 **Aftakking A9 bij Heiloo**

599 De start van de aanleg van de afslag van de A9 bij Heiloo is voor onbepaalde tijd opgeschort. Het CDA
600 rekent op een snelle hervatting.

601

602 **Bottleneck A1 in het Gooi**

603 Het MIRT (meerjarenprogramma infrastructuur, ruimte en transport) onderzoek Oostkant Amsterdam is
604 afgerond. De noodzaak voor een oplossing voor de A1 wordt hierin onderkend en is op de lange termijn
605 agenda geplaatst. Het is belangrijk dat voor de verdere uitwerking en planning van dit punt nauw
606 samengewerkt wordt door de diverse overheden. Het CDA ziet hier een belangrijke rol voor de provincie.

607

608 **Waterland bereikbaar**

609 Het onderzoek naar een (onder) doorgang in Broek in Waterland (N247) is afgerond. Er worden vijf
610 varianten voor dit verkeersknelpunt uitgewerkt. Dit najaar wordt er een besluit verwacht. Het CDA
611 complimenteert de inzet van de betrokken bewoners via de Dorpsraad voor hun meedenken bij het
612 realiseren van een, voor de leefbaarheid betere onderdoorgang, en ondersteunt dit idee. Additionele
613 financiering blijft een extra aandachtspunt. Het CDA wil in het vervolg meer financiële duidelijkheid
614 vooraf bij burgerparticipatietrajecten om verkeerde verwachtingen te voorkomen.

615

616 **Verstrijking dijk Enkhuizen-Lelystad**

617 Wij willen een onderzoek naar een alternatieve ontsluiting via de dijk Enkhuizen-Lelystad. Waar de A1
618 en A2 aan hun maximum zitten, zou deze oost-west verbinding een oplossing kunnen bieden voor veel
619 verkeer van en naar het noorden van de provincie. Dit onderzoek moeten we oppakken met de
620 provincies Flevoland en Overijssel.

621

622 **Kop van Noord-Holland**

623 Het CDA is teleurgesteld dat de studie naar de verbetering van de bereikbaarheid niet is geleverd. Dat
624 moet nu echt sneller, ook in relatie tot het investeringsprogramma voor de Kop van Noord-Holland. Het
625 CDA wil in ieder geval een verbreding van de N9 tot aan Den Helder. Ook wil het CDA dat de provincie
626 bij het rijk en ProRail pleit voor een dubbelspoor.

627 *Landbouw, Natuur en Milieu*

628 De agrarische sector en visserij leveren een grote bijdrage aan de economie in Noord-Holland. Van het
629 totale landoppervlak in onze provincie is 61% in agrarisch gebruik en de sector is daarmee
630 beeldbepalend voor de provincie. In Noord-Holland zijn alle sectoren van de land- en tuinbouw
631 vertegenwoordigd: bollenteelt, (melk)veehouderij, pootaardappelteelt, vollegrondsgroenteteelt,
632 glasgroenteteelt, sierteelt onder glas en de veredelings-en zaadsector. De agribusiness, de primaire
633 sector en de verwerking van producten, biedt aan veel mensen in Noord-Holland een betaalde baan.
634 De sector is innovatief en was de afgelopen jaren al volop bezig met verduurzaming. De sierteeltsector
635 is groot, maar ook in de voedselproductie levert de sector een belangrijke bijdrage aan de
636 voedselvoorziening in Nederland en buiten ons eigen land. Meer dan 85% van de sierteelt- en
637 voedselproducten wordt geëxporteerd. Ook de totale visserijsector (aanvoer, handel en verwerking)
638 heeft een belangrijke plaats in onze provincie, met drie visafslagen en een omzet van 90 miljoen euro.

639 *Ruimte voor ontwikkeling*

640 De schaalvergroting in de land- en tuinbouw zal zich de komende jaren blijven voortzetten. Dit is nodig
641 om de (internationale) concurrentiepositie te kunnen behouden en versterken. Het CDA wil hier graag
642 ruimte aan bieden, maar we verliezen daarbij de omgeving niet uit het oog. Kavelgrootte en
643 bouwblokken moeten passend zijn voor de vraag. De inpassing van de bedrijfsgebouwen moet
644 aansluiten bij de omgeving, dit is veelal maatwerk en komt tot stand in overleg tussen overheid en
645 bedrijf. Hierbij is een grote rol weggelegd voor de gemeenten. Schaalvergroting brengt ook
646 verplichtingen met zich mee om (verder) te investeren in duurzaamheid, dierenwelzijn en maatregelen
647 ten behoeve van milieu (stof en stank).

648 *Glastuinbouw en synergie*

649 Naast vollegrondsectoren is de glastuinbouw belangrijk in onze provincie. Denk aan het Altongebied,
650 Agriport, Aalsmeer en omgeving en het Grootslag. Glastuinbouw concentreert zich in die gebieden,
651 maar er blijft ook ruimte voor vrij liggend en ondersteunend glas bij bedrijven elders. Om verdere
652 concentratie mogelijk te maken wil het CDA dat de provincie samen met de gemeenten zorgt voor
653 voldoende uitbreidingsmogelijkheden in de concentratiegebieden en een goede verplaatsings- en
654 herstructureringsregeling. Voorwaarden voor handhaven en uitbreiding van vrij liggende
655 glastuinbouwbedrijven is dat ze toekomstgericht, duurzaam en innovatief zijn en op die plek ruimte
656 hebben om deze ontwikkeling mogelijk te maken.

657

658 Energie en glastuinbouw zijn met elkaar verbonden. Ontwikkelingen om
659 hier verder in te verduurzamen (o.a. Het Nieuwe Telen) en CO₂-uitstoot te
660 verminderen zijn afgelopen jaren al volop ingezet. Ook de komende jaren
661 zullen die ontwikkelingen verder gaan. Synergie met andere sectoren,
662 zoals gebruik van warmte en CO₂ (huisvuilcentrales en datacenter), krijgen

*Het doel is om de
glastuinbouwsector
volledig gasloos te
laten opereren*

663 steeds meer vorm. Het doel is om de sector volledig gasloos te laten opereren. De provincie biedt hier
664 ruimte voor. Om optimaal te kunnen profiteren van alle kansen en ontwikkelingen zullen regels moeten
665 worden aangepast aan de ontwikkeling, zoals bij energieopslag. Uitwisseling van energie tussen
666 bedrijven en levering aan woonwijken moeten mogelijk worden.

667 *Leegstaande bedrijfsgebouwen en stolpen*

668 Komende jaren zullen mede door schaalvergroting veel agrarische bedrijfsgebouwen leeg komen te
669 staan. Dit mag niet leiden tot verrommeling van het landschap. Om dit te voorkomen blijft de 'Ruimte
670 voor Ruimte' regeling in stand. Elkaar de ruimte geven is het adagio. Locaties voor het (ver)plaatsen
671 van woningen of woonbestemmingen vanuit het buitengebied zijn nodig. Ook de plattelandswoningen
672 kunnen een instrument zijn om een bedrijfswoning bij schaalvergroting om te zetten in een
673 woonbestemming. De provincie zal zich inspannen om te komen tot een landelijke regeling. De vele

674 oude stolpboerderijen die we hebben, moeten we koesteren. Dit kan alleen als we stolpen een andere
675 bestemming kunnen geven of in meerdere woningen kunnen splitsen.

676 *Stimulerende en ondersteunende rol provincie voor innovatie en duurzaamheid*

677 De Noord-Hollandse agrarische sector heeft een goede concurrentiekracht en belangrijke positie in de
678 internationale markt. Dit is te danken aan de innovatiekracht, ontwikkeling in duurzaamheid en de
679 kennisketen. Om de leidende rol te handhaven zal hier blijvend aandacht voor moeten zijn. Het CDA wil
680 dat de provincie hierin een stimulerende en ondersteunende rol behoudt. We blijven daarom de
681 Greenports Noord-Holland Noord en Aalsmeer en Seed Valley ondersteunen.

682
683 Daarnaast zien we verdere mogelijkheden voor de versterking van de samenwerking tussen agrarische
684 bedrijven en natuurorganisaties. Landbouw en natuur zijn geen tegenpolen, maar kunnen elkaar juist
685 versterken. Dit op basis van vrijwilligheid en met oog voor elkaars belangen en de gevolgen en risico's
686 voor de bedrijfsvoering. Wat betreft het CDA zijn er verschillende mogelijkheden voor natuurinclusieve
687 landbouw: van boeren in natuur tot boeren met natuur. Ook binnen het Nationaal Natuur Netwerk (NNN)
688 moet agrarisch natuurbeheer mogelijk blijven. In gebieden langs NNN en langs natuurgebieden kan
689 landbouw worden bedreven met veel natuur. Andere gebieden zijn vooral gangbare agrarische
690 bedrijven met maatregelen om natuur te versterken. Het hangt af van het gebied waar kansen liggen en
691 welk bedrijfstype de ondernemer ambieert. Het bedrijfsmodel moet een verdienmodel zijn om duurzaam
692 te zijn. Waar dat niet zo is, zal de provincie blijvend geld steken in deze groene infrastructuur.

693
694 Het CDA wil de uitvoeringsregeling Agrarische Sector Groene
695 Uitweg handhaven en hier opnieuw geld voor beschikbaar
696 stellen. Doel is verduurzaming, versterking en verbreding van
697 de sector. Uitbreiding naar andere gebieden moet worden
698 onderzocht. De biologische landbouw neemt nog een
699 beperkte plek in (ca. 4%), maar is belangrijk als leerschool
700 voor de rest van de sector.

*Het CDA wil de
uitvoeringsregeling Agrarische
Sector Groene Uitweg
handhaven en hier opnieuw geld
voor beschikbaar stellen*

701
702 De kwaliteit van de bodems staat onder druk door de mestwetgeving (afname van
703 bodemvruchtbaarheid) en de druk op de gronden. Het CDA wil de ondernemers helpen om de
704 bodemkwaliteit te behouden en te verbeteren door blijvend in te zetten op bodemcoaches. Zij kunnen
705 agrariërs helpen om de nieuwste inzichten en kennis in te zetten om de bodemvruchtbaarheid en
706 structuur op een duurzame manier op peil te houden.

707 *Streekproducten*

708 Texels lamsvlees, Edammer en Beemster kaas, Volendammer vis, Opperdoezer Ronde, bloemen en
709 planten vanuit Aalsmeer. In de provincie Noord-Holland zijn vele producten die karakteristiek zijn voor
710 de eigen regio. Consumenten genieten steeds vaker van wat de seizoenen en de eigen streek te bieden
711 heeft. Het imago van diverse typische streekgebonden producten moet worden versterkt en kleinere
712 initiatieven op dit gebied gesteund. De potentie van de korte afstand tussen Greenport Noord-Holland
713 Noord en de metropoolregio met 2,8 miljoen consumenten moet beter benut worden. Gezonde voeding
714 en minder belasting van het milieu zijn goed te combineren met versterking van de regionale economie.

715 *Natuur, flora en fauna*

716 In Noord-Holland zijn veel waardevolle natuurgebieden, prachtige landschappen en water met daarin
717 veel variatie. De provincie doet veel om deze gebieden te beschermen, te (laten) beheren en
718 toegankelijk te maken en houden om van te genieten en voor recreatie. Het CDA wil de gemaakte
719 plannen voor het NNN eerst afmaken en vooralsnog geen nieuwe locaties toevoegen. Om het NNN te
720 realiseren moet voldoende geld voor beschikbaar komen. Er moet ook geld beschikbaar komen voor
721 het beheer van de flora en fauna.

722 Wat het CDA betreft staan de grenzen van het NNN in principe vast. Deze kunnen alleen worden
723 verplaatst met behoud van het oppervlak (ruilen). Het beheer van NNN hoeft niet per se te worden
724 gedaan door natuurorganisaties, maar kan ook worden uitbesteed aan agrarische ondernemers.

725
726 Tijdelijke financieringen voor natuur moeten worden omgezet naar permanente financiering voor het
727 onderhoud van de groene infrastructuur. De groene infrastructuur omvat de landbouw-, natuur- en
728 recreatiegebieden, maar ook de bermen langs de (provinciale) wegen. Met zijn allen vinden we de
729 groene infrastructuur belangrijk voor de omgeving, de leefbaarheid, biodiversiteit en het welzijn van de
730 inwoners. Laten we dan ook blijvend geld reserveren voor natuur- en landschapsbeheer.

731
732 Belangrijk is om goede afspraken te maken over de besteding van de gelden, de prioriteiten en de
733 doelen. Het CDA wil realistische Wezenlijke Kenmerken en Waarden (WKW's). Dit geldt voor zowel
734 agrarische natuurbeheerders als de terrein beherende organisatie (TBO's). Maximaal 15% mag worden
735 besteed aan overhead, de rest moet aan uitvoering worden besteed.

736 *Vrijwilligers in het groen*

737 Het beheer en toegankelijk maken van natuur is voor een groot deel afhankelijk van de inzet van
738 vrijwilligers. Het CDA wil dat de provincie deze vrijwilligers blijft ondersteunen, bijvoorbeeld door het
739 organiseren van de benodigde cursussen of faciliteren met materialen.

740 *Biodiversiteit*

741 Behoud en toename van biodiversiteit is een taak voor alle beheerders van de buitenruimte, dus
742 natuurorganisaties, agrariërs, overheden en ook particulieren. Maatregelen moeten zinvol en haalbaar
743 zijn. Hier is ook een taak voor de provincie zelf als grondeigenaar weggelegd, denk bijvoorbeeld aan
744 bermbeheer. Samen met het waterschappen en gemeenten kan de provincie inwoners stimuleren om
745 hun tuinen groener te maken (Actie Steenbreek). Dit is niet alleen van belang voor biodiversiteit, maar
746 ook in het kader van duurzaam waterbeheer. Het netwerkplatform Groen Kapitaal speelt daarbij een
747 belangrijke rol en het CDA wil dit netwerk doorzetten.

748
749 Ook bij faunabeheer is biodiversiteit belangrijk. Om weidevogels een kans te geven zijn maatregelen
750 noodzakelijk. Dan gaat het niet alleen om ruimte bieden en maaibeheer, maar ook om predatie en
751 verdringing te verminderen. De jacht is daarbij onvermijdelijk. Niet alleen om schade aan natuur en
752 landbouw te voorkomen, maar ook om veilig vliegverkeer mogelijk te maken. Voor een goed
753 populatiebeheer is een goed evenwicht tussen maatregelen van belang, jacht is daarbij een instrument.
754 De provincie heeft een belangrijke taak om aan de Faunabeheerseenheid ondersteuning te bieden in
755 het goed kunnen uitvoeren van hun taak en te zorgen voor vergunningen en ontheffingen.

756 *Pachtbeleid*

757 Bij het beheer van de pachtgronden van de provincie is het belangrijk om haalbare doelen te stellen. De
758 combinatie van natuur en landbouw kan prima, maar er moet voor de pachter wel geld te verdienen zijn.
759 Om de kwaliteit van deze gronden te behouden, is investering nodig. Het CDA wil provinciale
760 beleidsdoelen koppelen aan onze grondposities. Hierin worden zaken als bermbeheer, natuurinclusieve
761 landbouw op natuurgonden en langjarige pachtcontracten (minimaal 6 jaar) met stevige voorwaarden
762 voor beheer ondergebracht.

763 *Meedenken met de visserij voor innovatie en verduurzaming*

764 De visserij is van oudsher belangrijk in Noord-Holland met de
765 visserijplaatsen Volendam, IJmuiden, Den Oever, Den
766 Helder, Oudeschild en Enkhuizen. Het CDA wil dat de
767 provincie meedenkt met de visserij om samen verder te
768 werken aan innovatie en verduurzaming. Denk hierbij aan de verdere ontwikkeling van de pulsvisserij.

*Samen met de visserij verder
werken aan innovatie en
verduurzaming*

769 Goed onderzoek naar de effecten is daarbij belangrijk. Over het gebruik van de Noordzee, IJsselmeer
770 en Waddenzee moeten gezamenlijke afspraken gemaakt worden tussen provincie, Rijk, visserijsector
771 en natuurbeheerders.

772
773 Het CDA ziet naast mogelijkheden voor verdere verduurzaming van de visserij ook kansen voor de teelt
774 van vis, schelpdieren (o.a. kokkels) en zeewier ten behoeve van biomassa en industrie. Vanuit de Blue
775 Ports kan hieraan verder vorm worden gegeven.

776 *Waterbeheer en klimaatadaptatie*

777 Voor een goed waterbeheer is samenwerking tussen de provincie, gemeenten en de waterschappen in
778 Noord-Holland noodzakelijk. Het klimaat verandert en daarom zal de provincie samen met andere
779 overheden maatregelen moeten nemen om voorbereid te zijn op grote hoeveelheden water,
780 klimaatadaptatie zal daarom in alle ruimtelijke plannen moeten worden meegenomen. Hierbij gaat het
781 om waterberging, waterafvoer en groen om de effecten van grote hoeveelheden water, droogte en hoge
782 temperaturen op te kunnen vangen.

783
784 Waterberging zal vooral worden aangelegd in combinatie met andere functies. Net als bij dijkverhoging
785 kunnen kansen worden gepakt of andere problemen worden meegenomen. Het IJsselmeer is als
786 zoetwaterreservoir van groot belang voor onze provincie zowel voor drinkwater als voor
787 watervoorziening voor de landbouw en om verzilting te voorkomen.

788
789 Wat betreft het CDA is het motto peil volgt functie. Anders zouden grote delen
790 van onze provincie (zowel landelijk als stedelijk gebied) onbewoonbaar
791 worden. Dat is voor ons onaanvaardbaar. Ook de kwaliteit van het water verdient aandacht. Ecologisch
792 oeverbeheer en beheersing van waterplanten zijn van belang voor het gebruik van het water
793 (watersport) en de waterkwaliteit. De provincie heeft een taak in de beheersing van de groei van
794 waterplanten.

Peil volgt functie

795 *Bodemdaling: aanpakken met bestuurlijke partners*

796 Bodemdaling is een belangrijk item in delen van onze provincie. Om ook op lange termijn deze gebieden
797 leefbaar te houden is het tegengaan van (verdere) bodemdaling noodzakelijk. Hiervoor zullen
798 verschillende maatregelen genomen moeten worden. Onderzoeken van bijvoorbeeld het VIC bieden
799 hiervoor richtingen. Verkleining, onderwaterdrainage, peil gestuurde drainage en veenmos laten groeien
800 zijn voorbeelden van mogelijke maatregelen. Ondernemers uitkopen heeft niet onze eerste voorkeur,
801 de kosten zijn hoog en vraag is of de gebieden dan leefbaar blijven. Maatregelen in combinatie met
802 veehouderij bieden perspectief. Alternatieve teelten zijn alleen kansrijk met een verdienmodel.

803
804 Gezien de nationale omvang van dit probleem is ligt de coördinatie vooral bij de rijksoverheid. Provincies
805 en waterschappen hebben daarbij een ondersteunende taak. De provincie Noord-Holland zal
806 bodemdaling dus moeten aanpakken samen met de bestuurlijke partners. Ook agrariërs en bewoners
807 in de betreffende gebieden moeten betrokken worden bij de plannen.

808 *Onderwijs en arbeidsmarkt in de agrarische sector*

809 Het behouden en aantrekken van mensen is één van de belangrijkste prioriteiten in de sector, mede
810 door de groeiende economie en krapte op de arbeidsmarkt. Het CDA wil dat de provincie zich – samen
811 met andere partijen – inzet voor een nog betere verbinding tussen het onderwijs en de bedrijven en
812 werken aan een sterke lokale en provinciale arbeidsmarkt. In Hoorn zijn het groen MBO-onderwijs,
813 Greenport NHN en Seed Valley bij elkaar gehuisvest. Het CDA ziet graag hoe de rol van het
814 bedrijfsleven in dit cluster kan worden vergroot. Het World Horti Center in Naaldwijk is een aantrekkelijk
815 voorbeeld. (Oud)ondernemers kunnen een grotere rol spelen in onderwijs en als coach voor jonge
816 ondernemers.

817 Het agrarisch MBO-onderwijs is prominent aanwezig in onze provincie, daarnaast zijn er ook
818 mogelijkheden om een associate degree HBO opleiding te volgen. Dat is belangrijk, maar nog
819 belangrijker is dat bedrijven goede stageplekken bieden en jongeren na hun opleiding elders (HBO en
820 WUR), werk en huisvesting kunnen vinden in de sector in onze provincie. Samen met de Greenports en
821 de bedrijven blijven we werken om bekendheid te geven aan de kansen in de agribusiness in onze
822 provincie. Hierin speelt de provincie wat het CDA betreft een coördinerende rol.

823 *Asbestdaken*

824 In 2024 moeten alle asbestdaken zijn verdwenen. De
825 subsidieregeling 'asbest eraf, zon erop', waarbij bedrijven hun
826 asbestdaken kunnen laten vervangen door zonnepanelen was een
827 enorm succes. De provincie moet een vergelijkbare regeling
828 voortzetten, waarbij boeren worden gestimuleerd zonnepanelen op
829 hun daken kunnen plaatsen. De mogelijkheden moeten worden bekeken of deze regeling breder kan
830 worden uitgezet voor alle ondernemers en particulieren.

*Vergelijkbare regeling
'asbest eraf, zon erop'
wegens succes voortzetten*

831 **Cultuur**

832 Noord-Holland beschikt over een rijke culturele geschiedenis en deze is terug te vinden in het landschap
833 en in beeldbepalende gebouwen van dorpen en steden. Het is een taak van de provincie om ook dit
834 culturele aangezicht te bewaren en haar bewoners hierover te informeren en te onderwijzen. Voor het
835 CDA betekent dit investeren in cultuureducatie, maar ook bijvoorbeeld het subsidiëren van het behoud
836 van landschapskenmerken.

837 **Cultuureducatie: ook steun na 2020**

838 Culturele infrastructuur is een taak van de provincie. CDA wil
839 dat de provincie haar taak op het gebied van cultuureducatie
840 uitbreidt, zodat alle kinderen in Noord-Holland cultuureducatie
841 krijgen. Via het programma 'cultuureducatie met kwaliteit' kan ieder basisschoolkind binnen Noord-
842 Holland een culturele basis meekrijgen en op een speelse manier leren over kunst, erfgoed en media.
843 Dit programma is erg succesvol. Tot 2020 is er vanuit de provincie financiële steun aan toegezegd, het
844 CDA wil deze steun ook na deze periode vervolgen. Goed cultuuronderwijs vergt een lange adem en
845 commitment en daarom wil het CDA, in opvolging van het initiatief van het kabinet, op langere termijn
846 geld reserveren voor cultuureducatie.

*Het CDA wil cultuureducatie
ook na 2020 financieel steunen*

847
848 Naast het vervolgen van de steun na 2020, wil het CDA ook dat het budget van de cultuureducatie
849 evenredig meestijgt met de groei van de bevolking. Het inwoneraantal van de provincie Noord-Holland
850 zal tot 2024 groeien tot 3,2 miljoen, wat ook het rijksbudget vergroot. Het is daarom logisch dat het
851 budget meestijgt met die groei.

852
853 Helaas is gebleken dat sommige leerlingen in het basisonderwijs slechts beperkt of geen
854 cultuureducatie krijgen aangeboden. Om goed uit te zoeken hoe we die kunnen aanpakken, wil CDA
855 een onafhankelijk onderzoek naar de staat van cultuureducatie binnen Noord-Holland.

856 **Kenniscentrum voor cultuur**

857 Noord-Holland kent een ruim aanbod van kleine culturele projecten. Noord-Holland en andere
858 overheden kennen eveneens een ruim aanbod aan steun voor dit soort projecten, helaas is het bij de
859 besturen van kleine projecten vaak onbekend waar men terecht kan voor steun of informatie voor deze
860 ideeën. Om hierin tegemoet te komen wil het CDA een provinciaal kenniscentrum voor cultuur instellen.
861 Hierin kan alle informatie voor culturele projecten gebundeld worden om zo ook kleine projecten een
862 kans te bieden.

863
864 In dit kenniscentrum kunnen vrijwilligers in de culturele sector ook terecht om in contact te komen met
865 projecten waar zij graag hun steentje aan willen bijdragen. Het gaat hier bijvoorbeeld om vrijwilligers bij
866 musea of in de groengebieden voor de natuur. Ook kunnen zij de verschillende projecten bijstaan met
867 kennis over waar en hoe dingen geregeld kunnen worden. Op deze manier hoeft niet elke keer het wiel
868 te worden uitgevonden en worden krachten gebundeld. Vrijwilligers zijn immers onmisbaar voor een
869 vitale provincie en verdienen onze steun. Het CDA pleit daarom voor opleidingen of cursussen voor
870 deze vrijwilligers of bijvoorbeeld korting voor provinciale uitjes langs onder andere cultureel erfgoed.

871
872 Het kenniscentrum kan ook een rol spelen bij het behoud van herkenningspunten in het landschap,
873 zoals kerken, stolpboerderijen en andere monumentale panden. Zowel voor bewoners als voor toeristen
874 is het van belang om deze gebouwen te conserveren en eventueel op een nieuwe manier in gebruik te
875 nemen. Voor het behoud van het culturele landschap moet de provincie kennis over dit erfgoed blijven
876 verzamelen. Het ingestelde fonds voor culturele herbestemmingen is een groot succes. Het CDA wil de
877 financiering hiervan voortzetten.

878 **Jeugdparticipatie**

879 Jongeren laten meedoen in de samenleving is een belangrijk aspect voor CDA. De jeugd heeft immers
880 de toekomst. Om hen kennis te laten maken met politiek wil CDA de financiële bijdrage voor het

881 provinciale Lagerhuisdebat voor jongeren herinvoeren. Op dit moment is Noord-Holland, tegen de zin
882 van het CDA, de enige provincie die dit niet ondersteunt. De debatten kunnen plaatsvinden in het
883 provinciehuis in Haarlem.

884 *Mediafonds*

885 Regionale en lokale media staan steeds meer onder druk en hebben te maken met flinke bezuinigingen.
886 Hierdoor is er steeds minder échte regionale verslaggeving. De controle van de media op de lokale
887 democratie komt hierdoor in gevaar, zowel op gemeentelijk als provinciaal niveau. Het CDA vindt dat
888 een zorgelijke ontwikkeling. Omdat veel regionale media afhankelijk is van vrijwilligers wil het CDA dat
889 de provincie onafhankelijke ondersteuning aanbiedt in de vorm van cursussen en opleidingen. Zo
890 kunnen lokale omroepen dit aanbieden aan hun vrijwilligers, zodat zij bijvoorbeeld een mediatraining of
891 videobewerkingscursus kunnen volgen.

892 *Bibliotheken*

893 Bibliotheken vervullen steeds meer een netwerkfunctie. Deze activiteiten naast andere activiteiten zoals
894 Educatieve erfgoed archeologie staan in de Noord-Hollandse bibliotheken onder druk. Dit is mede
895 omdat de financiële bijdrage van onze provincie onder het landelijke gemiddeld is. Mede om die reden
896 zou het financiële bijdrage van de provincie naar het landelijke gemiddelde moeten groeien.

897 *Een leven lang bewegen*

898 Iedereen erkent het belang van sport voor een
899 gezonde manier van leven en ook ter bestrijding van
900 volksziekte nummer één, namelijk overgewicht.

*Noord-Holland loopt voorop dankzij
haar Sportservice en dit moet zo blijven*

901 Noord-Holland loopt voorop in het faciliteren hiervan dankzij haar Sportservice en dat moet zo blijven.
902 Door ondersteuning van de georganiseerde sport speelt Sportservice een belangrijke rol in het uitvoeren
903 van het beleid en versterkt ze de vrijwilligersorganisatie. Op deze manier vergroot Noord-Holland de
904 maatschappelijke meerwaarde van sport.

905 *Diversifiëring sponsoringbeleid*

906 Om verschillende doelgroepen in de provincie te bereiken wil CDA het sponsoringsbeleid diversifiëren.
907 Niet meer standaard bepaalde projecten met een jaarlijkse bijdrage ondersteunen, maar dit per jaar
908 laten verschillen welke organisaties gesponsord worden. Zo kunnen ook kleinere regionale initiatieven
909 ondersteuning krijgen vanuit de provincie. Uitzondering op dit beleid zijn enkele grote evenementen die
910 langjarige zekerheid nodig hebben, zoals Sail Den Helder. De provincie geeft aan deze evenementen
911 een langjarig commitment.

912 *Financiën en bestuur*

913 De provincie is belangrijk voor het welzijn van alle inwoners, ondernemers en bezoekers van Noord-
914 Holland. Voor veel inwoners en ondernemers is het bestuur van een provincie echter een relatieve
915 onbekende. Zo beheert de provincie wegen en bruggen, geeft gemeenten permissie om af te wijken
916 van bestemmingsplannen en houdt toezicht op de gemeentefinanciën. Belangrijk, maar niet echt
917 onderscheidend. De nog vers in het geheugen liggende discussie over landsdelen in plaats van
918 provincies heeft duidelijk gemaakt dat de positie en rol van de provinciebesturen ter discussie staat.
919 Voor het CDA een goede reden om in te zetten op een 'nieuwe' toegevoegde waarde van de provincie
920 als bestuurslaag. De provincie kan vanuit haar bovengemeentelijke en bovenregionale positie een
921 uitstekende rol vervullen als adviseur, verbinder en co-financier, zonder verantwoordelijkheden over te
922 nemen. De provincie moet zich hierbij niet laten beperken door de discussie over kerntaken. Een
923 verbindende rol betekent juist dat de provincie soms buiten de gebaande paden moet kijken.

924 *Bestuurscultuur*

925 Het CDA wil dat de provincie de komende jaren inzet op een
926 verbindende en stimulerende rol richting collega overheden,
927 maatschappelijke organisaties en ondernemers. Zodoende kan de
928 provincie innovaties gericht stimuleren en ervoor zorgen dat kennis en goede ideeën (best practices)
929 snel worden gedeeld. De provincie moet daarvoor toegankelijk zijn. Ook wil het CDA snellere en
930 efficiënte procedures. De provincie dient daarvoor de capaciteit van het ambtelijk apparaat te vergroten.
931

*Vergroot de capaciteit van
de ambtelijke organisatie*

932 Toegankelijkheid dient het uitgangspunt in alle gedragingen, communicatie en de fysieke omgeving van
933 de provincie te zijn. Zowel binnen de eigen organisaties als naar de inwoners, ondernemers en andere
934 belanghebbenden.

935 *Financieel beleid*

936 Het CDA heeft afgelopen periode gestaan voor een gezond financieel beleid. Daarbij stonden verstandig
937 en doelmatig investeren en een kloppend huishoudboekje centraal. Mede daardoor is de provincie
938 inmiddels goed uit de economische crisis gekomen. De economische groei zorgt voor een toename van
939 financiële middelen uit het provinciefonds. Dit biedt ruimte om te investeren in de provincie, het CDA
940 doet daarvoor in dit verkiezingsprogramma verschillende voorstellen. We zetten daarbij het gezonde
941 financiële beleid voort en blijven scherp op doelmatigheid. Het CDA wil het hardnekkig probleem van
942 onderbesteding op de begroting aanpakken.

943 *Laagste opcenten*

944 Noord-Holland is de provincie met de laagste belastingen, die de
945 provincie via de zogenaamde opcenten op de wegenbelasting
946 heft (tevens de belangrijkste provinciale inkomstenbron). Het
947 CDA wil dat Noord-Holland de provincie blijft met de laagste
948 opcenten.

*Het CDA wil dat Noord-
Holland de provincie blijft
met de laagste opcenten.*

949 *Duurzaam en evenwichtig inkopen en aanbesteden*

950 De provincie is een grote afnemer van producten uit de private sector. Door een goede en
951 maatschappelijk verantwoorde invulling aan haar aanbestedingsplicht te geven, kan de provincie op tal
952 van terrein een verschil maken. Het MKB is de belangrijkste banenmotor van ons land en dient dus mee
953 te kunnen dingen naar overheidsopdrachten van de provincie. Bekend is dat het MKB wordt geholpen
954 als opdrachten niet onnodig worden samengevoegd (clusteren). Maar er zijn veel maatregelen die de
955 provincie ten behoeve van het MKB kan treffen, zoals: geen onnodig hoge geschiktheidseisen, geen
956 ingewikkelde procedures en zware administratieve lasten, het aanbieden van inschrijvingsvergoedingen
957 en een evenwichtige verdeling van risico's in de contractvoorwaarden.
958

959 Het doel van een aanbestedingsprocedure is de beste kwaliteit voor het minste geld. Wat het CDA
960 betreft staat hoge kwaliteit ook voor zoveel mogelijk duurzaamheid. De provincie dient bij
961 aanbestedingen dan ook altijd de mogelijkheid van gunning op levenscycluskosten te overwegen. Dat

962 betekent dat niet alleen naar de prijs van een product wordt gekeken, maar naar de kosten van alle
963 opeenvolgende of onderling verbonden stadia in het bestaan van een product of werk (zoals
964 onderhouds-, gebruiks- en sloop/verwijderingskosten, alsmede de externe milieueffecten).

965

966 Alle overheden in Nederland kopen per jaar voor meer dan €70 miljard in. Als alle overheidsorganisaties,
967 waaronder de provincie Noord-Holland, dit op een duurzame manier doen heeft dit grote impact. De
968 provincie zet het maatschappelijk verantwoord inkoopbeleid daarom door.

969 *Nauwe samenwerking met andere provincies*

970 Het CDA kijkt graag over grenzen heen. Zowel internationaal als nationaal. Nationaal betekent dat
971 zoveel mogelijk samenwerken met de buurprovincies Zuid-Holland, Utrecht, Flevoland en Friesland.
972 Mogelijkheden liggen vooral op het gebied van gezamenlijke aanpakken van de
973 duurzaamheidsopgaven, het realiseren van (hoogwaardig) openbaar vervoer, inhuur van expertise over
974 dezelfde onderwerpen, het bestrooien van provinciale wegen in de winterperiode en bij de vormgeving
975 van het beleid voor het Groene Hart. De financiering van het samenwerkingsverband tussen Utrecht,
976 Zuid-Holland en Noord-Holland in het Groene Hart dient behouden te blijven en voor Noord-Holland
977 structureel onderdeel te worden van de Groene Agenda. Tevens moet er gekeken worden naar een
978 structureel budget voor het opzetten van samenwerkingsverbanden.

979 *Controle financiën en bestuurbaarheid gemeenten*

980 De provincie heeft de wettelijke taak om toe te zien op de financiën van haar gemeenten. De gemeenten
981 hebben afgelopen jaren te maken gekregen met veel nieuwe taken. Het is aan de provincie om toe te
982 zien of alle gemeenten in staat zijn hun taken behoorlijk op te pakken en uit voeren. Daarbij dient de
983 provincie zich als partner op te stellen en niet als politieagent. Gemeenten dienen eerst zelf te zoeken
984 naar oplossingen, als financiële of bestuurlijke obstakels het oppakken van nieuwe taken in de weg
985 staan. De provincie moet geen gemeentelijke herindelingen afdwingen. De CDA-fractie zal voorstellen
986 voor gemeentelijke herindeling alleen ondersteunen als gemeenten daar zelf het initiatief voor nemen
987 of als zich bestuurlijke of financiële knelpunten voordoen die alleen door herindeling zijn op te lossen.
988 Zowel onderzoeken als de praktijk tonen aan dat 'groter' niet per se beter is en dat de
989 efficiencyvoordelen in de praktijk tegenvallen.

990 *Europa*

991 Het merendeel van de regelgeving waaraan de provincie dient te voldoen, wordt vastgesteld door de
992 Europese Unie en niet door de rijksoverheid. De provincie dient de ontwikkelingen van
993 (ontwerp)regelgeving in Brussel en Straatsburg net zo goed te volgen als die in Den Haag. Waar nodig
994 dient de provincie Europese regelgeving met nadelige gevolgen te voorkomen of in ieder geval zoveel
995 mogelijk te amenderen. Daartoe werkt de provincie samen met andere provincies, gemeenten, de
996 rijksoverheid, de Nederlandse vertegenwoordiging bij de Europese Unie, maar waar mogelijk ook met
997 overheden in het buitenland. Het uitgangspunt daarbij is dat de Europese Unie vooral kansen biedt in
998 plaats van bedreigingen.

999

1000 Het CDA is tevreden dat de provincie de cofinanciering voor Europese programma's reeds in de
1001 begroting heeft geregeld. Het CDA Noord-Holland zal vanuit zijn goede contacten met partijgenoten op
1002 Rijks- en Europees niveau zorgen voor een goede informatie-uitwisseling, zodat we het uiterste uit de
1003 Europese fondsen zullen halen.

1004

1005 Het CDA wil zich in de komende periode opnieuw inzetten voor het verkrijgen van structuurfondsen om
1006 de concurrentiekracht en het ondernemerschap in onze provincie te verbeteren.

1007 *Regio Alkmaar*

1008 De regio Alkmaar bestaat uit de zeven gemeenten: Alkmaar, Bergen, Castricum, Heerhugowaard,
1009 Heiloo, Langedijk en Uitgeest. Omdat natuur met cultuur wordt gecombineerd, is het een hele diverse
1010 regio. Dit creëert veel kansen voor de economie en toerisme, maar het levert ook knelpunten op. Binnen
1011 de regio Alkmaar is er bijvoorbeeld een flink tekort aan woningen en zijn er op het gebied van
1012 bereikbaarheid een aantal zaken die een oplossing behoeven.

1013

1014 - CDA wil de relatie tussen de N242 en de verbinding met de A8-A9 opnieuw bekijken. Daarnaast
1015 willen we de weg helemaal vierbaans tot aan het Verlaat.

1016 - De veiligheid van de N203 tussen Uitgeest en Castricum moet verhoogd worden.

1017 - CDA wil de N244 tussen Beemster en Schermer en de hele randweg rond Alkmaar bereikbaar
1018 voor landbouwverkeer.

1019 - Dekkend internetnetwerk voor de gehele regio.

1020 - Woningbouw in de Limmerkoog.

1021 - Het CDA wil een onderzoek naar de mogelijkheid om de warmte van het koelen van de ijsbaan
1022 over te brengen naar de overdekte wielerveding die een paar honderd meter verder ligt.

1023 - De bereikbaarheid van de kernen moet ook in de avond goed geregeld zijn met het OV, vindt
1024 het CDA.

1025 - Voor de regio Alkmaar wil het CDA inzetten op het voorkomen van een stijging van de overlast
1026 van Schiphol.

1027 - Het CDA wil onderzoek doen naar een meer regionale aanpak van de buurtbus.

1028 - In de regio moet er meer ruimte komen voor activiteiten voor recreatieschappen.

1029 - Om eventueel ruimte voor ruimte beschikbaar te maken, ook voor kleinere oppervlakten, wil
1030 het CDA onderzoek doen naar de mogelijkheden daarvan.

1031 - De huidige aanjaagteams moeten worden behouden, vindt het CDA, zodat projecten sneller
1032 van de grond komen.

1033 - Ruimte voor economische ontwikkeling in kust- en jaarrondexploitatie paviljoens in Castricum,
1034 mits dit in overeenstemming is met het reeds afgesloten Kustpact.

1035 - CDA wil handhaving van de ondersteuning Stichting Kleine Kernen.

1036 - Het CDA wil de mountainbikeprojecten stimuleren.

1037 *Amstelland-Meerlanden*

1038 De regio Amstelland-Meerlanden bestaat uit zes gemeenten: Aalsmeer, Amstelveen, Diemen,
1039 Haarlemmermeer, Ouder-Amstel en Uithoorn. Deze regio kenmerkt zich door huisvesting van vele
1040 expats als een regio met veel forenzen en veel arbeidsmigranten. Goede infrastructuur van en naar de
1041 werkgebieden is daarom belangrijk. Daarnaast liggen deze gemeenten nabij Schiphol, dus ook de
1042 overlast van het luchtverkeer is een belangrijk punt voor de regio. Naast Schiphol brengt ook Greenport
1043 Aalsmeer significante bedrijvigheid met zich mee.

1044

- 1045 - CDA wil waar de wens lokaal leeft, de maximumsnelheid op provinciale wegen verlagen van 80
1046 km per uur naar 50 km per uur. De Schipholweg in Badhoevedorp, die met de omlegging van
1047 de A9 binnen de bebouwde kom komt te liggen, is hiervan een voorbeeld.
- 1048 - Om de kleine kernen in de regio bereikbaar te houden, wil het CDA dat de provincie bij de
1049 vervoerregio (die de vervoerconcessie uitgeeft) aanstuurt op het inspelen op vraaggestuurd
1050 openbaar vervoer.
- 1051 - De infrastructuur in deze regio moet aangepast worden voor toenemend gebruik door
1052 speedbikes en elektrische scooters, waarbij de vervoerregio een rol krijgt als co-financier.
- 1053 - Het CDA wil de mogelijkheid van ontsluitingsweg naar de Burgemeester Stramanweg in Ouder-
1054 Amstel.
- 1055 - Schiphol kan voorlopig niet verder groeien als geluidshinder, luchtverontreiniging en veiligheid
1056 verder daarmee blijven stijgen.
- 1057 - Er moet een adequaat netwerk van meetpunten van luchtverontreiniging rond Schiphol komen.
- 1058 - Het CDA wil een op de regio toegespitst woningbouwbeleid, waarin ondanks Schiphol meer
1059 mogelijkheden zijn (in/bij bijvoorbeeld Rijsenhout, Uilenstede, voormalige Proefstation
1060 Aalsmeer) voor levensbestendige woningen en meer eenouder-, jongeren- en
1061 ouderenwoningen.
- 1062 - Het CDA bepleit het doortrekken van de Noord-Zuid/lijn richting Schiphol, passend bij meer
1063 inzet op railverbindingen.
- 1064 - CDA wil meer geld voor Staatsbosbeheer om de parken te kunnen onderhouden zoals de
1065 Vennepervhout in Nieuw-Vennep in de Haarlemmermeer en het gebied rond de Gaasperplas in
1066 Ouderkerk aan de Amstel. Nu zijn deze deels vervuild en verloederd.
- 1067 - Het CDA wil in deze regio graag een proeftuin voor vergroening van rotondes op provinciale
1068 wegen.
- 1069 - Het CDA vindt dat provincie bij het Rijk moet inzetten op het schrappen van de parallelle
1070 reservering voor de Kaagbaan.

1071 *Amsterdam*

1072 Amsterdam is de hoofdstad van Nederland met een bijzonder rijke geschiedenis, grote culturele waarde
1073 en bloeiende economie. Dat is een groot goed, maar brengt ook eigen problemen met zich mee. Zo
1074 raakt de Amsterdamse huizenmarkt oververhit en zucht de stad onder de grote drukte van het toerisme
1075 en de daarmee gepaard gaande overlast. Naast aandeelhouder van Schiphol, is Amsterdam de stad
1076 met de tweede grootste haven van Nederland (vierde van Europa) waar werkgelegenheid bestaat voor
1077 bijna 68.000 mensen.

- 1078
- 1079 - CDA erkent woningbouw als het belangrijkste thema voor Amsterdam. Dit past niet alleen
1080 binnen de gemeentegrenzen, de stad moet niet worden volgepropt.
 - 1081 - Tekort aan studentenhuizen is een groot probleem, Amsterdam moet samen met
1082 buurgemeenten kijken naar oplossingen. Hier kan de provincie regie pakken.
 - 1083 - Woningen in overloopgebieden alleen bouwen met goed OV. Doortrekken Noord-Zuidlijn en
1084 onderzoek Oost-West lijn via IJburg naar Almere.
 - 1085 - Om dit tot stand te brengen is goede samenwerking met de gemeentes nodig. CDA wil dat de
1086 provincie hierin ondersteunt.
 - 1087 - Een groeiende stad heeft een goede infrastructuur nodig met omliggende gemeente. Plannen
1088 voor een betere oost-west verbinding en richting Haarlem en Almere worden ondersteund.
 - 1089 - De Amsterdamse haven is belangrijk voor de praktisch geschoolde arbeid. Als CDA willen we
1090 deze economische positie niet aantasten.
 - 1091 - Geen grootschalige woningbouw in de haven.
 - 1092 - Ruimte voor windmolens in het Westelijk Havengebied.
 - 1093 - Zorg voor goede recreatieve waterverbindingen zodat Amsterdammers makkelijk de stad uit
1094 kunnen met de boot, maar ook zodat gasten snel in Amsterdam zijn.
 - 1095 - De haven moet bereikbaar blijven. Het CDA wil een tunnel in plaats van een brug over het
1096 Noordzeekanaal om Noord te verbinden met de rest van de stad.
 - 1097 - Er moet een visie komen over de positie van de Amsterdamse haven en het omliggende
1098 havengebied. Wel rol kan de Amsterdamse haven spelen als grondstoffenhaven in de
1099 circulaire economie.
 - 1100 - Het CDA wil dat vaker de ROC's bij vraagstukken worden betrokken omdat technisch personeel
1101 belangrijk is voor de stad.
 - 1102 - CDA koestert de expats in de stad, zij zorgen voor een internationaal karakter.
 - 1103 - Toerisme in de binnenstad is een groot probleem. Amsterdam en de provincie moeten samen
1104 zitten om te bepalen welk type toerist Amsterdam wil trekken en hoe deze kan worden
1105 gefaciliteerd.
 - 1106 - In de gemeente Amsterdam wonen bovengemiddeld veel mensen die zich al lange tijd in een
1107 bijstandsuitkering bevinden. Voor een deel van deze mensen zou seizoensarbeid in de
1108 provincie Noord-Holland een stap naar werk kunnen betekenen. De provincie en de gemeente
1109 Amsterdam moeten onderzoeken hoe ze deze groep hiervoor kunnen interesseren,
1110 bijvoorbeeld met behoud van uitkering.
 - 1111 - In sommige sectoren in Amsterdam is een personeelstekort, terwijl in deze sectoren in andere
1112 gebieden juist een overschot is. De provincie moet een regie rol pakken en vraag en aanbod
1113 van arbeidskrachten op elkaar afstemmen.

1114 *IJmond*

1115 De regio IJmond verbindt de drie gemeenten rondom de uitmonding van het IJ, namelijk Velsen,
1116 Heemskerk en Beverwijk. De combinatie van natuur, geschiedenis en toerisme zorgen samen met de
1117 haven, industrie en verkeer voor een afwisselend gezicht. De IJmond wordt door het Noordzeekanaal
1118 verbonden met Amsterdam en ligt ook onder de rook van Schiphol. Naast de goede verbinding over
1119 water is er ook behoefte aan een goede verbinding met Amsterdam via het spoor, zowel voor woon-
1120 werkverkeer als toerisme.

1121

1122 - CDA wil dat zo snel mogelijk een oplossing wordt gevonden voor de verbindingsweg A8-A9.
1123 Het CDA maakt zich namelijk zorgen over de luchtkwaliteit bij Krommenie, Assendelft en
1124 Broekpolder.

1125 - De snelheid op de A22 moet worden afgewaardeerd. Zo kan de omgeving van deze weg zich
1126 herontwikkelen tot woningbouwlocatie. De provincie moet zich hier samen met de gemeente
1127 sterk voor maken bij het Rijk.

1128 - CDA ondersteunt het bevorderen van toerisme in de IJmond.

1129 - CDA wil dat de provincie zich sterk maakt voor de uitvoering van de kustvisie in de regio IJmond

1130 - De verbinding van het kanaal tussen IJmond en Amsterdam voor de scheepvaart.

1131 - Het CDA wil de mogelijkheid onderzoeken voor een verbinding tussen het begin van het kanaal
1132 en het eind van het kanaal die bedrijfsmatig haalbaar is.

1133 - Voor de IJmond wil het CDA de bereikbaarheid verbeteren door trein en bus beter op elkaar
1134 aan te laten sluiten.

1135 *Gooi- en Vechtstreek*

1136 De regio Gooi- en Vechtstreek kenmerkt zich als een ondernemende regio. Het omvat zeven
1137 gemeenten: Blaricum, Gooise Meren, Hilversum, Huizen, Laren, Weesp en Wijdmeren. Dezen liggen
1138 strategisch tussen Almere, Amsterdam, Amersfoort en Utrecht in. Het is een aantrekkelijk
1139 vestigingsgebied vanwege de vele voorzieningen en de prachtige omgeving. Uniek vanwege de
1140 diversiteit aan landschap en monumentale rijkdommen. Doordat er veel natuurschoon aanwezig is in
1141 de directe leefomgeving, vergroot dit woonplezier, toerisme en recreatie.

1142

1143 - De verbinding van Amsterdam-Gooi en Vechtstreek-Utrecht/Amersfoort met stopplekken in
1144 kleine kernen moet onderwerp van gesprek blijven.

1145 - CDA wil een goede verbinding (zowel auto als fiets als OV) vanuit IJburg naar de Gooi- en
1146 Vechtstreek.

1147 - Hilversum is de stad voor werkgelegenheid in nieuwe en oude Media en kan op steun van het
1148 CDA rekenen.

1149 - De spoorwegovergangen in het Gooi (van Hilversum tot en met Weesp) vormen een grote
1150 barrière in de regio en staan al jarenlang hoog op prioriteitenlijstjes om te worden aangepakt.
1151 Het CDA wil maximaal inzetten op een gezamenlijke lobby met de regio om dit knelpunt op de
1152 nationale agenda te krijgen.

1153 - Daarnaast wil het CDA onderzoek doen naar een tram/lightrail verbinding vanuit Diemen richting
1154 de Gooi- en Vechtstreek, zodat er naast de Noord-Zuidlijn ook ene goede Oost-Westverbinding
1155 is.

1156 - CDA staat positief tegenover de ontwikkeling van de lightrailverbinding Almere-Utrecht.

1157 *Kop van Noord-Holland*

1158 De Kop van Noord-Holland omvat de gemeenten Den Helder, Hollands Kroon, Schagen en Texel en is
1159 gelegen in de periferie van de provincie. Het gebied wordt omgeven door water en kenmerkt zich door
1160 een aantal grotere kernen en vele kleinere dorpen. Het platteland kenmerkt zich door rust, ruimte, maar
1161 ook dynamiek. Het platteland wordt voor een groot deel beheerd door agrarische ondernemingen. Langs
1162 de kust en op Texel zijn juist toerisme en recreatie belangrijke pijlers voor de economie.

1163

1164 - Het CDA wil zich inzetten voor de bereikbaarheid en toegankelijkheid van de Kop. N9
1165 opwaarderen. Ook de verbetering van de oost-west verbinding is belangrijk. Een goede
1166 bereikbaarheid van de kust.

1167 - Gebrek aan woningen is ook in de Kop een probleem. CDA wil daarom ook hier inzetten op
1168 woningbouw. Koopwoningen, maar ook sociale en vrijesectorhuur, zowel voor de noordelijke
1169 gemeenten als voor Texel.

1170 - Voldoende nieuwe woningen zijn ook belangrijk in verband met de aanwezige werkgelegenheid
1171 en door nieuwe woningbouw kunnen starters blijven wonen in hun gemeente.

1172 - Extra woningen zorgt ook voor betere huisvesting van de seizoenarbeiders, wat weer een
1173 positief effect heeft op de landbouw.

1174 - De Kop van Noord-Holland heeft grote behoefte aan woningen. Er is veel MKB gerelateerde
1175 werkgelegenheid in de regio wat verdwijnt als personeel geen woning kan vinden.

1176 - Het CDA erkent de noodzaak voor een vaste verbinding ter hoogte van de Burgerbrug om de
1177 bereikbaarheid van het gebied te waarborgen.

1178 - Zonder het kustpact te vergeten, moeten bestaande bedrijven kunnen blijven ontwikkelen,
1179 zowel de agrarische bedrijven als de bedrijven op het gebied van toerisme.

1180 - Het CDA erkent het probleem van verzilting in het gebied. Verzilting is een bedreiging, en heeft
1181 grote consequenties voor de agrarische sector en de omgeving.

1182 - Holland Boven Amsterdam is van belang voor de regio. Het CDA blijft voor het ondersteunen
1183 van de ontwikkeling van dit programma en de promotie van de regio.

1184 - CDA wil voortzetting van De Kop Werkt om de regio economie, bereikbaarheid en toerisme te
1185 stimuleren.

1186 - CDA erkent de Energie en health campus als belangrijk voor de regio als werkgever en
1187 kennisontwikkeling. Pallas is daarvoor een belangrijk onderdeel.

1188 - Versnellen van de energietransitie door stimuleren en faciliteren. Aanleg van windparken op
1189 zee met Den Helder als pitstop. De daken van de grote bedrijfsgebouwen gebruiken voor
1190 zonnepanelen.

1191 *West-Friesland*

1192 West-Friesland bestaat uit een samenwerkingsverband tussen de volgende gemeenten: Drechterland,
1193 Enkhuizen, Hoorn, Koggenland, Medemblik, Opmeer en Stede Broec. De regio heeft een rijke
1194 geschiedenis en daarmee ook een rijke cultuur, in bijvoorbeeld de vorm van stolpboerderijen. Toerisme
1195 is, samen met landbouw, dan ook één van de belangrijkste pijlers van de economie. De toegankelijkheid
1196 van de regio, zowel over het asfalt als met het openbaarvervoer, is daarom belangrijk.

- 1197
- 1198 - De woningopgave is ook in deze regio onderwerp van gesprek. CDA wil onderzoeken of het
1199 mogelijk is ook in buiten stedelijke gebieden woningen bouwen.
 - 1200 - CDA wil goede huisvesting van arbeidsmigranten in deze regio en wil daar haar
1201 verantwoordelijkheid in nemen.
 - 1202 - Om goede bereikbaarheid van de regio te garanderen is dubbelen van het spoor tussen
1203 Enkhuizen en Hoorn nodig, CDA is hier voorstander van.
 - 1204 - Om de Noord-Holland bereikbaar te houden en Amsterdam te verlichten, is CDA voorstander
1205 van het verdubbelen van de Houtribdijk verdubbelen.
 - 1206 - CDA is voorstander van een snelbus over de N23.
 - 1207 - Deze verbindingen dragen bij aan het verspreiden van het toerisme in de regio, hier mag stevig
1208 op worden ingezet.
 - 1209 - Voor het bevorderen van toerisme is bijvoorbeeld ook de doorvaarbaarheid van de kleine
1210 dorpen en van de prachtige havens in de driehoek Hoorn, Enkhuizen, Medemblik en van
1211 belang.
 - 1212 - CDA wil inzetten op schaalvergroting van de landbouw in de regio en ondersteunt dit waar
1213 nodig.
 - 1214 - Greenports zijn belangrijk voor de regio en CDA erkent dit.
 - 1215 - Zonneweides zijn een bedreiging voor de regio. CDA wil daarom dat eerst de daken worden vol
1216 gelegd.
 - 1217 - Bouw van nieuwe woningen is belangrijk om de regio leefbaar te houden.
 - 1218 - Vraag gestuurd bouwen, met daarin rekening gehouden met de verschillende behoeftes van
1219 bewoners.
 - 1220 - De woningen mogen gebouwd worden in buitenstedelijke gebieden.

1221 *Zaanstreek-Waterland*

1222 De regio Zaanstreek-Waterland bestaat uit acht gemeenten: Beemster, Edam-Volendam, Landsmeer,
1223 Oostzaan, Purmerend, Waterland, Wormerland en Zaanstad. Een regio die zich kenmerkt als waterrijk
1224 gebied met veel toeristische attracties. Denk hierbij aan de Zaanse Schans, de Beemster, een deel van
1225 de Stelling van Amsterdam en Volendam. Die sector heeft economische groeipotentie. De verschillen
1226 tussen de voorzieningen in de twee grote kernen Purmerend en Zaanstad en het vele platteland in de
1227 regio is groot. Purmerend en Zaanstad leunen qua werkgelegenheid sterk op Amsterdam en dat leidt in
1228 de spitsuren tot files en vol OV.

- 1229
- 1230 - Stimuleren van de bereikbaarheid vanuit Zaandam-Zuid richting het havengebied.
 - 1231 - Doortrekken van de Noord/Zuidlijn richting Purmerend.
 - 1232 - Bevorderen van vervoer over water in de Zaanstreek.
 - 1233 - Om de doorstroom te stroomlijnen, wil CDA dat de A7 wordt verbreed.
 - 1234 - CDA begrijpt de noodzaak van een dekkend netwerk en zal hier ook op inzetten voor deze regio
 - 1235 - Innovatieve ideeën wil het CDA graag faciliteren, bijvoorbeeld het gebruik maken van de
 - 1236 restwarmte van de gemeente Purmerend voor het verwarmen van de stad.
 - 1237 - Toerisme willen we ook in Zaanstreek-Waterland bevorderen. CDA is daarom voor het bouwen
 - 1238 van een hotel in de Kalverhoek.
 - 1239 - Veengebieden in de regio dalen. Het CDA wil een duidelijke keus maken voor de oplossing.
 - 1240 Daarbij wil het CDA graag bijdragen aan het behouden van het Wormer- en Jisperveld i.v.m.
 - 1241 bodemdaling van het veenweidegebied.
 - 1242 - Om de woningbouwopgave voor deze regio niet alleen binnenstedelijk op te lossen, wil het CDA
 - 1243 inzetten op een verbindende rol van de provincie en de gemeenten om samen tot een
 - 1244 versnelling van de procedures te komen.
 - 1245 - Vanuit het duurzaamheidsoogpunt wil het CDA dat er voldoende huizen gebouwd worden die
 - 1246 voldoen aan de duurzaamheidseisen van het Kabinet. Om dit mogelijk te maken, kan de
 - 1247 provincie ook een rol spelen in het versnellen van de procedures.
 - 1248 - Het CDA wil inzetten op spreiding van toeristen, naar bijvoorbeeld Monnickendam en
 - 1249 Volendam.
 - 1250 - Om deze gebieden aantrekkelijk te maken, wil het CDA ook inzetten op een goed nacht OV
 - 1251 netwerk.

1252 *Zuid-Kennemerland*

1253 De regio Zuid-Kennemerland bestaat uit vijf gemeenten: Bloemendaal, Zandvoort, Haarlemmerliede en
1254 Spaarnwoude, Heemstede en natuurlijk de hoofdstad van de provincie, namelijk Haarlem. De regio staat
1255 bekend om zijn kustplaatsen en prachtige natuur, die een impuls geven aan de plaatselijke
1256 horecabedrijven. Belangrijkste economieën zijn hier daarom horeca en Retail. Hier zit ook meteen de
1257 keerzijde, want Haarlem is onder andere door haar doorstroming naar de kustgebieden de filehoofdstad
1258 van Nederland en dit heeft zijn uitwerking op de hele regio.

- 1259
- 1260 - Belangrijk om het strand ook op de warme dagen bereikbaar te houden. Hiervoor wil het CDA
1261 inzetten op fundamentele maatregelen, bijvoorbeeld andere vormen van openbaar vervoer en
1262 snelfietspaden.
 - 1263 - CDA is voor een goede en regelmatige verbinding tussen Haarlem en Amsterdam.
 - 1264 - Het CDA wil de Velservoog realiseren.
 - 1265 - Blijvend inzetten op werkgelegenheid binnen de steden in de regio.
 - 1266 - Naast werkgelegenheid is ook woningbouw een belangrijk punt, bijvoorbeeld onderzoek naar
1267 mogelijkheden van meer woningbouw in Rijsenhout.
 - 1268 - Het CDA wil inzetten op verbeterde uitvoering van de gebiedsvisie landgoederen in de regio
1269 Zuid-Kennemerland.
 - 1270 - Het CDA wil het overleg tussen de gemeenten Haarlem, Bloemendaal, Zandvoort, Heemstede,
1271 Hillegom en Haarlemmermeer bevorderen om balans te brengen in de uitdagingen in
1272 woningbouw, winkels, infrastructuur en natuur.
 - 1273 - Mits goed afgestemd is CDA voor circuit van Zandvoort.
 - 1274 - Het CDA wil inzetten op het bevorderen van toerisme in de regio Zuid-Kennemerland.